

ความรู้ภพภูมิจากการสวดมนต์ภาวนา

- ◆ ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้ความรู้จากการสวดมนต์ภาวนา เนื่องด้วยข้าพเจ้าสวดมนต์อยู่เป็นประจำ
- ◆ พระคาถาบทที่มีพุทธคุณที่ครูบาอาจารย์ท่านทั้งหลายได้กล่าวว่าเป็นเลิศนั้น
- ◆ ข้าพเจ้าก็ตั้งใจในการสวดมนต์ภาวนาในพระคาถาต่างๆ
- ◆ หนึ่งในยอดพระคาถานั้น คือ พระคาถายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก
- ◆ ซึ่งเป็นที่มาของการค้นคว้าหาความรู้เรื่องภพภูมิต่างๆ จากการที่ข้าพเจ้าได้สวดมนต์ภาวนาจากยอดพระคาถา “พระกัณฑ์ไตรปิฎก” นี้ทำให้ข้าพเจ้าได้ความรู้เพิ่มเติม ดังที่ข้าพเจ้าจะกล่าวต่อไปในบทดังกล่าวนี้

พระคาถายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

เป็นพุทธคุณอันศักดิ์สิทธิ์ ถ้าผู้ใดได้สวดมนต์ภาวนาทุกเช้า – ค่ำ ผู้นั้นจะไม่ไปตกอบายภูมิ แม้ออกกรรมทำชั่วก็จะเบาบางลงบ้าง แม้ได้บูชาไว้กับบ้านเรือน ก็ป้องกันอันตรายต่างๆ จะภาวนาพระคาถาอื่นๆ สัก ๑๐๐ ปีกาล อานิสงค์ก็ไม่สูงเท่าภาวนาพระคาถานี้เพียงครั้งหนึ่ง ถึงแม้ว่า พระอินทร์ พระพรหม ยม ยักษ์ ที่มีอิทธิฤทธิ์จะเนรมิตแผ่นอิฐเป็นทองคำก่อเป็นเจดีย์ตั้งแต่มนุษย์โลกสูงขึ้นไปถึงพรหมโลก อานิสงค์ก็ยังไม่เท่าภาวนาพระคาถายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้แล ฯ

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ แม้ผู้ใดบริจจาคทรัพย์สินธวยพระภิกษุสงฆ์ สามเณร พุทธศาสนิกชนทั่วไป ถ้าสวดจนครบ ๗ – ๘ วัน จะดีเลิศ หากสวดได้ครบอายุตนแล้ว จะบังเกิดโชคลาภทำมาค้าขึ้น พันทุกข์โศกโรคภัยและภัยพิบัติทั้งปวงจะเสื่อมหายมลายสิ้น

บทสวดมนต์ (พระคาถายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง วังจะโส ภะคะวา
 อิติปิ โส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วังจะโส ภะคะวา
 อิติปิ โส ภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน วังจะโส ภะคะวา
 อิติปิ โส ภะคะวา สุคะโต วังจะโส ภะคะวา
 อิติปิ โส ภะคะวา โลกะวิทู วังจะโส ภะคะวา
 อะระหัง ตัง สาระณัง คัจฉามิ
 อะระหัง ตัง สิริสา นะมามิ
 สัมมาสัมพุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ
 สัมมาสัมพุทฺธัง สิริสา นะมามิ
 วิชชาจะระณะสัมปันนัง สิริสา นะมามิ
 สุคะตัง สาระณัง คัจฉามิ
 สุคะตัง สิริสา นะมามิ
 โลกะวิทัง สาระณัง คัจฉามิ
 โลกะวิทัง สิริสา นะมามิ
 อิติปิ โส ภะคะวา อะนุตตะโร วังจะโส ภะคะวา
 อิติปิ โส ภะคะวา ปุริสะทัมมะสาระถิ วังจะโส ภะคะวา
 อิติปิ โส ภะคะวา สัตถา เทวะมะนุสสานัง วังจะโส ภะคะวา
 อิติปิ โส ภะคะวา พุทฺโธ วังจะโส ภะคะวา
 อะนุตตะรัง สาระณัง คัจฉามิ
 อะนุตตะรัง สิริสา นะมามิ
 ปุริสะทัมมะสาระถิ สาระณัง คัจฉามิ
 ปุริสะทัมมะสาระถิ สิริสา นะมามิ
 สัตถา เทวะมะนุสสานัง สาระณัง คัจฉามิ
 สัตถา เทวะมะนุสสานัง สิริสา นะมามิ
 พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ
 พุทฺธัง สิริสา นะมามิ
 อิติปิ โส ภะคะวา รุปะขันโธ อะนิจจะลักขณะปาระมี จะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา
 อิติปิ โส ภะคะวา เวทะนาขันโธ อะนิจจะลักขณะปาระมี จะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา

อิติปิ โส ภะคะวา สัตถุญฺจาณัชนโร อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา

อิติปิ โส ภะคะวา สัจจาระชัณโร อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญูญะชัณโร อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา

อิติปิ โส ภะคะวา ปะละวักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา

ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา เตโหจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา

ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา วาโยจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา

ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อาโปจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา

ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อากาสะจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา

ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา ยามาธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา ตุสสีธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา นิมมานะระตัทธู สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา กามาวะจะระธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา รูปาวะจะระธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะมะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา ทุติยะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา ตะติยะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา จะตุตตะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา ปัญจะมาฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อากาธานัญญายะตะนะเนวะสัถุญฺญา

สัถุญฺญายะตะนะอะรูปาวะจะระธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญูญัถุญฺญายะตะนะ เนวะสัถุญฺญา

สัถุญฺญายะตะนะอะรูปาวะ จะระธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อากิญจัญญุญายะตะนะ เนวะสัถุญฺญา

สัตถุญญาณะตะนะ อะรุปาเว จะระชาตสัมมาทิยานะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา โสตาปะฐิมัคคะชาต สัมมาทิยานะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา สะกิททาปะฐิมัคคะ ชาตสัมมาทิยานะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคาปะฐิมัคคะ ชาตสัมมาทิยานะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะปะฐิมัคคะ ชาตสัมมาทิยานะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา โสตาอะระหัตตะ ปะฐิมะละชาต สัมมาทิยานะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา สะกิททาอะระหัตตะ ปะฐิมะละชาต สัมมาทิยานะ สัมปันโน
 อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคาอะระหัตตะ ปะฐิมะละชาต สัมมาทิยานะ สัมปันโน
 กุสะลา รัมมา อิติปิ โส ภะคะวา อะ อา ยาวะชีวัง พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ
 ชมภูที่ปัญจะอิสสระโร กุสะลา รัมมา นะโม พุทธายะ นะโม รัมมายะ นะโม สัจฉมายะ
 ปัญจะ พุทธา นะมามิหัง อา ปา มะ จู ปะ ที มะ สัจ อัง ขุ สัจ วิ ธา ปุ กะ ยะ ปะ
 อุ ปะ สะ ชะ สุ เห ปา ตา ยะ โส โส สะ สะ อะ อะ อะ อะ นิ เต ชะ สุ เณ มะ ภู จะ นา วิ เว
 อะ สัจ วิ สุ โล ปุ สะ ภู พะ อิศวา สุ สุ สวา อิศวา กุสะลา รัมมา จิตติวิธิตติ
 อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง อะ อา ยาวะชีวัง พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ
 สาทิ พญะ อิศสระโร รัมมา กุสะลา รัมมา นันทะวีวังโก
 อิติ สัมมาพุทโธ สุ คะ ลา โน ยาวะชีวัง พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ
 จาคุมะหาราชิกา อิศสระโร กุสะลา รัมมา อิติ วิชชาจะระณะสัมปันโน
 อุ อุ ยาวะชีวัง พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ ตาวะติงสา อิศสระโร
 กุสะลา รัมมา นันทะ ปัญจะ สุคะโต โลกะวิฑู มะหาเอโอ ยาวะชีวัง
 พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ ยามา อิศสระโร กุสะลา รัมมา พรหมมาสัททะ
 ปัญจะ สัตตะ สัตตาปาระมี อะนุคตะโร ยะมะกะชะ ยาวะชีวัง
 พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ สุตติตา อิศสระโร กุสะลา รัมมา ปุ ยะ ปะ กะ
 ปุริสะทัมมะสาระธา ยาวะชีวัง พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ นิมมานะระธา อิศสระโร
 กุสะลา รัมมา เหตุโปวะ สัตตาเทวะมะนุสสานัง ตะถายาวะชีวัง
 พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ ประระนิมมิตะ อิศสระโร กุสะลา รัมมา สัจฉาจะขันโธ
 ทุกขัง อะนิจัจจ อะนัตตา รูปะขันโธ พุทชะปะพะ ยาวะชีวัง พุทชัง สาระณัง คัจฉามิ
 พรหมมา อิศสระโร กุสะลา รัมมา นัจจิปัจจะยา วินะปัญจะ ภะคะวะตา
 ยาวะนิพพานัง สาระณัง คัจฉามิ นะโม พุทธัสสะ นะโม รัมมัสสะ นะโม สัจฉัสสะ
 พุทธิลา โลกะลา กะระกะนา เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตติ โหนตุ ภูฏ ภูฏ ภูฏ สะวาหายะ ฯ
 นะโม พุทธัสสะ นะโม รัมมัสสะ นะโม สัจฉัสสะ วิตติ วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ
 อตติ อตติ มะยะสุ สุวัตติ โหนตุ ภูฏ ภูฏ ภูฏ สะวาหายะ

อินทะสาวัง มหาอินทะสาวัง พรหมะสาวัง มหาพรหมะสาวัง
 จักกะวัตติสาวัง มหาจักกะวัตติสาวัง เทวาสาวัง มหาเทวาสาวัง
 อิติสาวัง มหาอิติสาวัง มุนีสาวัง มหามุนีสาวัง
 สัปปุริสาวัง มหาสัปปุริสาวัง พุทธะสาวัง ปัจเจกะพุทธะสาวัง
 อะระหัตตะสาวัง สัพพะสิทธิวิชาวาระรานังสาวัง สัพพะโลกา
 อิริยานังสาวัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ
 สาวัง คุณัง ะชะพะลัง เตชะ วิริยัง สิทธิกัมมัง นิพพานัง
 โมกขัง คุยหะกัง ถานัง สีลัง ปญญาณิกขัง ปุญญัง ภาคะยัง ตัปปัง สุขัง
 สิริรูปร่าง จะตุวิเสติเสนัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ
 หุตุ หุตุ หุตุ สะวาหะยะ นะโม พุทธัสสะ นะโม ัมมัตสะ นะโม สังฆัสสะ
 ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ
 สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ
 นะโม อิติปิโส ภะคะวา นะโม พุทธัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง
 อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ
 นะโม สวากขาโต ภะคะวะตา ัมโม นะโม ัมมัตสะ
 ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ
 สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ
 นะโม สวากขาโต ภะคะวะตา ัมโม นะโม ัมมัตสะ
 ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ
 สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ
 นะโม สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สวาระกะสังโฆ นะโม สังฆัสสะ
 ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ
 สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สุปะฏิปันโน
 ภะคะวะโต สวาระกะสังโฆ วาหะปะริตตัง
 นะโม พุทธายะ มะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ยาวะ ตัสสะ หายो นะโม อุอะมะ
 ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา อุ อะมะ อาวันทา นะโม พุทธายะ
 นะ อะ กะ ตี นิ สะ ระ นะ อา ระ ปะ ชู รั้ง มะ อะ อุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา

จากบทพระคาถาดังกล่าว ทำให้ข้าพเจ้าได้พบว่า มีชื่อของสวรรค์แต่ละชั้น ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความ
 สงสัยยิ่งนัก จึงอยากหาความรู้เพิ่มเติม โดยข้าพเจ้าได้พบหนังสือทางธรรมเล่มหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวเนื้อหา
 เกี่ยวกับภพภูมิต่างๆ ดังที่ข้าพเจ้าจะขอกล่าวอ้าง เพื่อเป็นความรู้และวิทยาทานแก่ผู้อ่านดังต่อไปนี้

ในพระไตรปิฎก ได้กล่าวถึงจักรวาลไว้ว่า จักรวาลหนึ่งประกอบไปด้วย ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ เขาสิเนรุ มี ๔ ทวีป คือ ชมพูทวีป อปรโคยานทวีป อุตตรกูรुทวีป และปุพพวิเทหทวีป มหาสมุทรทั้งสี่ สวรรค์ ๖ ชั้น คือ จาตุมหาราชิกา ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมมานรดี ปรนิมมิตวสวัตดี และพรหมโลก

ภูเขาสิเนรุ (สเมรุ) เป็นศูนย์กลางของ มงคลจักรวาล เป็นภูเขาที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเนื้อ เพราะเป็นโลกทิพย์ที่อยู่ในนิมิต ที่ไม่มีอยู่ในโลกมนุษย์ ผู้ที่จะมองเห็นได้ จึงจะต้องเป็น อริยบุคคลที่มีอภิญญา หรือเป็นเทพเทวดาที่มีทิพย์จักขุ จึงทำให้มนุษย์ปุถุชนหรือนักวิทยาศาสตร์ ไม่อาจมองเห็นได้

ดินแดนมนุษย์

ดินแดนมนุษย์ ประกอบไปด้วย ๔ ทวีป คือ

๑. อุตตรกูรุทวีป

มีธาตุทองคำตั้งอยู่ทางทิศเหนือของภูเขาสิเนรุ แสงสะท้อนของธาตุทองคำทำให้ท้องฟ้าและมหาสมุทรของอมรโคยานทวีปมีสีเหลืองทอง มีปริมาตรถึง ๘,๐๐๐ โยชน์ และทวีปน้อยอีก ๕๐๐ ทวีป มนุษย์ในทวีปนี้ จะมีใบหน้าเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีคุณสมบัติดังนี้

- ๑) ไม่ยึดถือในทรัพย์สินเงินทองว่าเป็นของตน
- ๒) ไม่ยึดถือในบุตร ภรรยาหรือสามีว่าเป็นของตน
- ๓) มีอายุยืนยาวถึง ๑,๐๐๐ ปี และจะไม่ตายก่อนกำหนด
- ๔) รักษาศีลห้าเป็นประจำ
- ๕) เมื่อตายแล้วย่อมไปเกิดในเทวโลกอย่างแน่นอน และเมื่อจุติตายจากเทวโลกแล้ว อาจจะไปเกิดเป็นมนุษย์ในทวีปอื่นหรือไปเกิดในอบายภูมิก็ได้ เป็นไปตามเหตุปัจจัยของวิบากกรรม จะไม่ไปสู่อบายภูมิเฉพาะในภพที่ ถัดไปจากที่กำลังเป็นมนุษย์อุตตรกูรุอยู่เท่านั้น

๒. ปุพพวิเทหทวีป

มีธาตุเงินอยู่ทางทิศตะวันออกของภูเขาสิเนรุ แสงสะท้อนของธาตุเงินทำให้ท้องฟ้าและมหาสมุทรของอมรโคยานทวีปมีสีเงิน มีปริมาตรถึง ๘,๐๐๐ โยชน์ ประดับด้วยทวีปน้อยอีก ๕๐๐ ทวีป

มนุษย์ที่อาศัยอยู่ในทวีปนี้ จะมีใบหน้าตอนบนตัดโค้งมนลง ส่วนล่างคล้ายรูปบาตรพระ มีอายุยืน ๘๐๐ ปี และจะไม่ตายก่อนกำหนด

๑.อมรโคยานทวีป

มีธาตุแก้วผลึกอยู่ทางทิศตะวันตกของภูเขาสินรุ แสงสะท้อนของธาตุแก้วผลึกทำให้ท้องฟ้าและมหาสมุทรของอมรโคยานทวีปมีสีแก้วผลึก มีปริมาตรถึง ๘,๐๐๐ โยชน์ มีทวีปน้อยอีก ๕๐๐ ทวีป

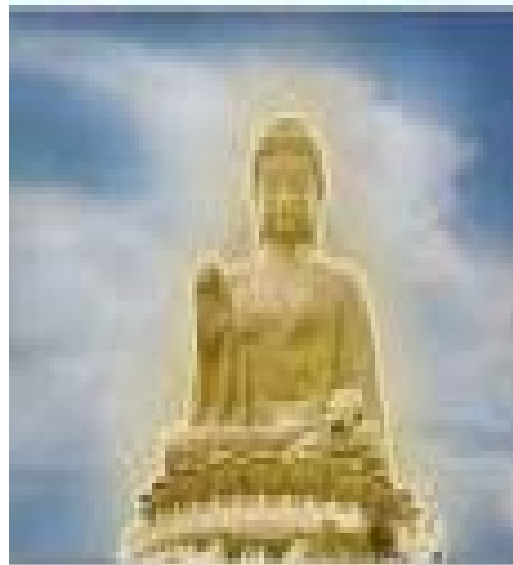
มนุษย์ที่อาศัยอยู่ในทวีปนี้ จะมีลักษณะใบหน้ากลม คล้ายวงพระจันทร์ มีอายุยืน ๕๐๐ ปี โดยที่มีกฎการตายตัวว่าจะไม่ตายก่อนอายุขัย

๒.ชมพูทวีป

มีธาตุมรกตอยู่ทางทิศตะวันตกของภูเขาสินรุ แสงสะท้อนของธาตุมรกตทำให้ท้องฟ้าและมหาสมุทรของชมพูทวีปมีสีน้ำเงินแถบเขียว มีปริมาตรถึง ๑๐,๐๐๐ โยชน์ ประดับด้วยทวีปน้อยอีก ๕๐๐ ทวีป

มนุษย์ในชมพูทวีปนี้จะมีใบหน้ารูปไข่ มีความสูง ๔ ศอก มีอายุที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับคุณธรรม สมัยใดมนุษย์มีกายวาจาและใจที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม เช่น สมัยของพระพุทธเจ้า พระวิปัสสี มนุษย์ในชมพูทวีปมีอายุถึง ๘๐,๐๐๐ ปี แต่ถ้าในสมัยใดมนุษย์มีกายวาจาและใจที่ต่ำทราม ไร้ซึ่งคุณธรรมอันดีงาม สมัยนั้นมนุษย์จะมีอายุขัยลดลงจนเหลือเพียง ๑๐ ปี มนุษย์มีร่างกายแคระเตี้ยขนาดต้องสอยมะเขือ เรียกว่า “ยุคมพิพ” เป็นยุคเสื่อมที่สุดของชมพูทวีป

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ ก่อนที่จะตรัสรู้ จะต้องมาเกิดเป็นมนุษย์เพื่อบำเพ็ญบารมีสามสิบทัศในชมพูทวีปนี้เท่านั้น

คุณสมบัติของมนุษย์ในชมพูทวีป

๑. มีจิตใจรุ่งเรืองและกล้าแข็ง

จิตใจของมนุษย์ในชมพูทวีปกล้าหาญทั้งในด้านดีและด้านชั่ว ในด้านดีก็บำเพ็ญบารมีบารมีจนสำเร็จ บรรลุเป็นพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า อัครสาวก มหาสาวก สงฆ์สาวก หรือสำเร็จอภิญญาลาภี หรือฌานลาภี ตลอดจนเป็นพระพุทธเจ้าจักรพรรดิ เป็นต้น ในด้านชั่วก็ทำได้ถึงฆ่าบิดาและมารดา ฆ่าพระอรหันต์ กระทำโลหิตุปบาท และสังฆเภท ซึ่งเป็นอันตรัยกรรมที่เป็นกรรมหนักที่สุดจะต้องตก อเวจีมหานรก

๒. มีความเข้าใจในเหตุอันควรและไม่ควร

มนุษย์ในชมพูทวีปสามารถที่จะหาเหตุผลของธรรมใดๆ ได้ เช่น การเห็น จะเกิดขึ้นได้เพราะจักขุปสาทกับ รูปารมณ์กระทบกัน และรู้สถานะของรูปนามได้ตามความเป็นจริง

๓. มีความเข้าใจในสิ่งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์

ชาวชมพูทวีปมีความเข้าใจว่า การทำ การพูด การคิดอย่างไรจึงจะเป็นประโยชน์ในชาตินี้ ชาติหน้า หรือทำให้เกิดเป็นประโยชน์สูงสุด ก็คือทำให้พ้นทุกข์ได้อย่างเด็ดขาดนั่นเอง

๔. มีความเข้าใจในสิ่งที่เบญจกุศล และสิ่งที่เบญจอกุศล

ชาวชมพูทวีปมีความเข้าใจว่าการให้ทาน รักษาศีล และเจริญวิปัสสนาเป็นกุศลและควรกระทำ พร้อมทั้งหลีกเลี่ยงการทำ การพูด การคิดที่เป็นไปด้วยอำนาจของความโลภ ความโกรธ และความหลง

๕. เชื่อว่าชาวชมพูทวีปสืบเชื้อสายมาจากพระเจ้ามนู

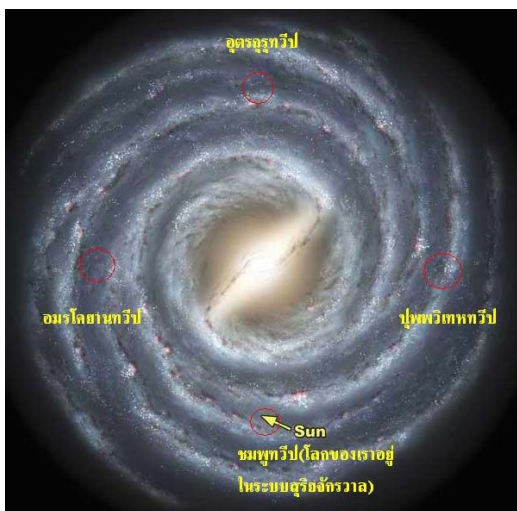
สมัยต้นกับ ชาวชมพูทวีปได้เลือกให้มนู (พระโพธิสัตว์) ขึ้นเป็นกษัตริย์ทรงพระนามว่า พระเจ้ามหาสัมมตะ ทรงปกครองอย่างเที่ยงธรรมดั่งบิดาปกครองบุตร ทำให้ชมพูทวีปเจริญรุ่งเรือง ด้วยเหตุนี้ ชาวชมพูทวีปจึงได้ชื่อว่า มนุษย์ เพราะเป็นบุตรของพระเจ้ามนู

๖. มีจิตใจกล้าหาญแน่วแน่ในการทำทาน การรักษาศีล และการเจริญภาวนา

๗. มีสติตั้งมั่นในคุณพระรัตนตรัย

๘. ประพฤติพรหมจรรย์ จึงสามารถอุปสมบทได้ ดอกไม้ประจำทวีป คือชมพู (ไม้หว่า) จึงเรียกว่า “ ชมพูทวีป ”

สาเหตุที่ทำให้มนุษย์เกิดมามีความแตกต่างกัน

จะพิจารณาจากกรรมและผลของกรรมของมนุษย์ดังนี้

๑. อายุสั้น : ได้เคยฆ่าสัตว์
๒. อายุยืน : ได้เคยงดเว้นจากการฆ่าสัตว์
๓. มีโรครมาก : ได้เคยทรมานรังแกสัตว์
๔. มีโรคน้อย : ได้เคยงดเว้นจากการทรมานรังแกสัตว์
๕. ผิวพรรณทราม : มีความโกรธแค้นเก็บไว้ในใจ
๖. ผิวพรรณงาม : ไม่มีความโกรธแค้นเก็บไว้ในใจ
๗. มีอำนาจมาก : มีใจมากด้วยความริษยาผู้อื่น
๘. มีอำนาจมาก : ไม่มีใจมากด้วยความริษยาผู้อื่น
๙. ฐานะยากจน : ไม่เคยบริจาคทาน
๑๐. ฐานะร่ำรวย : เคยบริจาคทานอยู่เสมอ
๑๑. เกิดในสกุลต่ำ : ได้เคยถือตัวดูถูกผู้อื่น
๑๒. เกิดในสกุลสูง : ไม่เคยถือตัวดูถูกผู้อื่น
๑๓. มีปัญญาน้อย : ไม่ชอบชวนขวยถามผู้รู้
๑๔. มีปัญญามาก : ชอบไปถามปัญหาแก่ผู้มีปัญญา

ป่าหิมพานต์

ป่าหิมพานต์ ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของประเทศอินเดียในชมพูทวีป มีภูเขาใหญ่ชื่อว่า “ หิมวันตบรรพต หรือ ภูเขาหิมาลัย ” ที่สูงถึง ๕๐๐ โยชน์ กว้างและยาว ๓,๐๐๐ โยชน์ ประดับด้วยยอดเขาถึง ๘๔,๐๐๐ ยอด

ชมพูทวีปประกอบด้วย ส่วนที่เป็นมหาสมุทร อยู่ที่ ๔ ส่วน เป็นแผ่นดินอยู่ที่ ๓ ส่วน และเป็นพื้นที่ของป่าหิมพานต์ อยู่ที่ ๓ ส่วน รวมเป็น ๑๐ ส่วน

ในเขตป่าหิมพานต์ มีสระน้ำใหญ่อยู่เจ็ดสระ คือ สระอนาคต สระกัณฐกมุณฑะ สระรถกาพะ สระนันทันตะ สระกุนาละ สระมันทาภินิ สระสีทัปปาตะ โดยที่สระอนาคตมีภูเขาล้อมรอบอยู่ห้าเขา คือ เขาสุทัสสนกฏ เขาจิตตกฏ เขากาพกฏ เขาคันธมาทนกฏ และเขาเกลาตกฏ

เขาสุทัสสนกฏเต็มไปด้วยทอง โคนเป็นวง ภายในมีต้นฐานเหมือนปากกา ยื่นออกไปคลุมสระอนาคต เขาจิตตกฏ เต็มไปด้วย สรรพรัตน์ เขากาพกฏ เต็มไปด้วยหินเจี๊ว ดั่งดอกอัญชัน เขาคันธมาทนกฏ เต็มไปด้วยป่าไม้ ที่อบอวลไปด้วยกลิ่น ทั้ง ๑๐ คือ กลิ่นราก กลิ่นแก่น กลิ่นกระพี้ กลิ่นใบ กลิ่นเปลือก กลิ่นกะเทาะเปลือก กลิ่นรส กลิ่นดอก กลิ่นผล และกลิ่นลำต้น

 หนาแน่นไปด้วย โอสถนาห้ปการ
 เขาเกลาตฤกษาที่เต็มไปด้วยเงิน เมื่อฝนตกน้ำจะไหล
 จากภูเขาทั้ง ๕ รวมกันเข้าสู่สระโอนดาต และเป็น
 เพราะภูเขาทั้ง ๕ ล้อมรอบสระอยู่เป็นชะงอก แสงจันทร์
 และแสงอาทิตย์จึงส่องไม่ถึงสระโอนดาต จึงได้ชื่อว่า
 “ อโนตตระ ” แปลว่า ไม่ถูกแสงส่องให้ร้อน

 สระโอนดาต มีทำอาบน้ำสำหรับองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจก
 พุทธเจ้า และยังมีทำลงเล่นน้ำของพวกเทวดาและยักษ์ ที่ด้านข้างของสระทั้ง ๔ ด้าน
 มีทางหรือมุขสำหรับแม่น้ำ ๔ สายไหลออกไปได้ คือ สีหमुख หัตถิมุข อัสดมุข อุสภมุข

 ด้านสี่หมุขที่แม่น้ำไหลออก มีสี่หะอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนแม่น้ำที่
 ฝั่งแม่น้ำที่ไหลออกมาทางด้านทิศหมุข อัสสมุข และอุสมุข ก็มี ช้าง ม้า และโค
 อาศัยมากกว่าสัตว์อื่นๆ

 ที่เขาไกรลาสมีเมืองกินนร กินนรี

 ที่เขาจักรกฤษณ์มีภูเขาทองเป็นที่อยู่ของสุวรรณหงส์

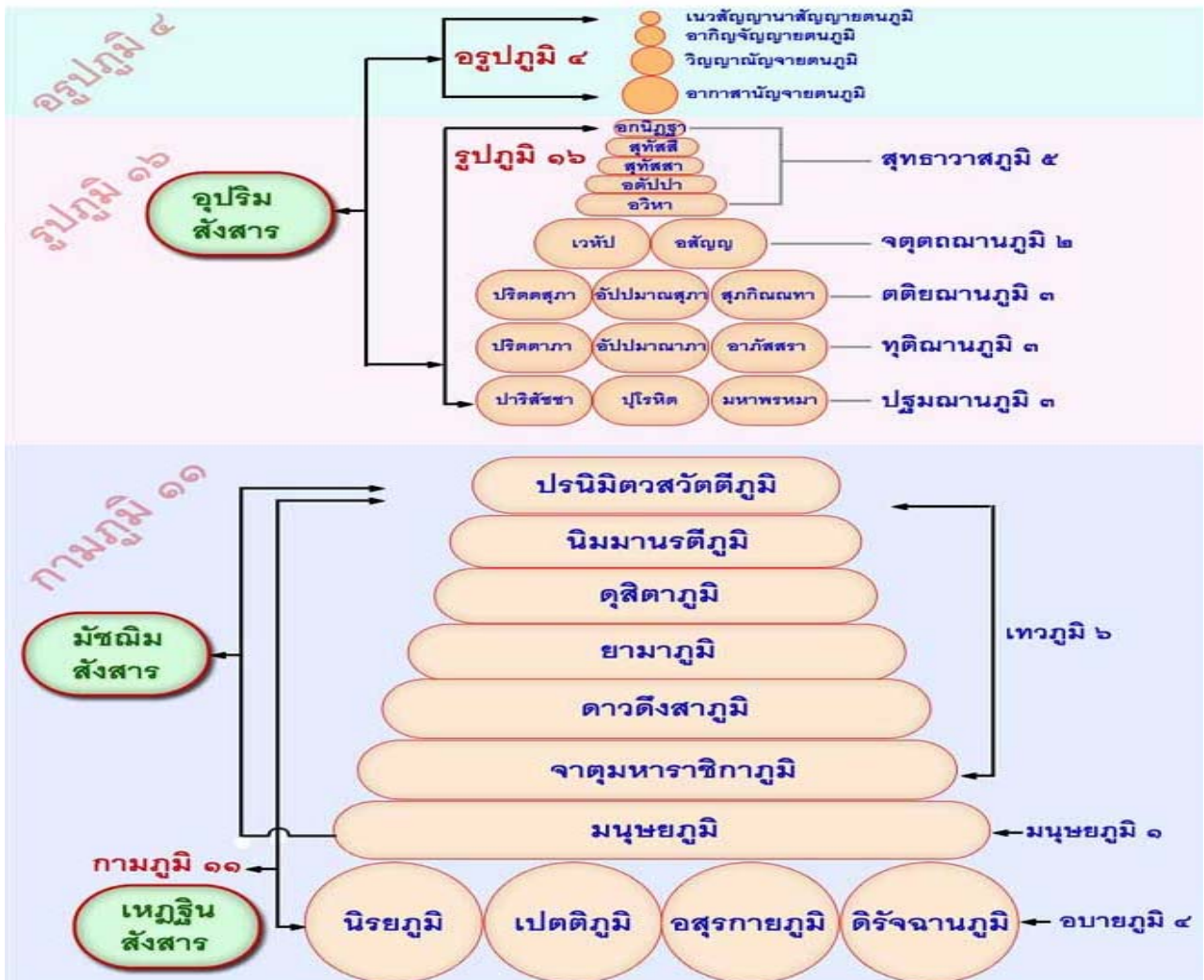

แดนสวรรค์

☀️ ขุนเขาสิเนรุ (สูเมรุ) เป็นผืนแผ่นดินแรกที่โผล่ปรากฏขึ้นมาของโลกธาตุที่เกิดขึ้นใหม่ ภายหลังจากที่โลกธาตุได้ถูกทำลายไป ซึ่งการทำลายของโลกธาตุนั้น ถูกทำลายไปจนถึงเทวโลกและพรหมโลกในชั้นสุภกัณหาอันเป็นตติยภูมิสาม ซึ่งแผ่นดินที่โผล่ขึ้นมาเป็นครั้งแรกนี้เป็นที่ตั้งของเทวดาชั้นดาวดึงส์ภูมิ ส่วนภูมิที่อยู่สูงขึ้นไปจากยอดเขาสิเนรุ คือ ยามา ดุสิต นิมมานรดี ปรนิมมิตาสวรรค์ ต่อจากนั้นก็เป็ภูมิของรูปพรหม ๑๖ ชั้น และอรุปรหม ๔ ชั้น

แสดงภูมิ ๓๑ ภูมิ ที่เป็นที่เกิดของสรรพสัตว์ทั้งหลายในสากลโลก

☀️ เขาสิเนรุสูง ๑๖๘,๐๐๐ โยชน์ แต่จมอยู่ในสี่ทันดรมหาสมุทรอยู่ครั้งหนึ่ง วัตรอบเขา (เส้นรอบวง) ได้ ๒๕๒,๐๐๐ โยชน์ พื้นดินบนยอดเขาประกอบไปด้วยรัตนะทั้ง ๗ มีแก้วมรกต แก้วมุกดา แก้วประพาพ แก้วมณี แก้ววิเชียร เงินและทอง ตามไหล่เขาทั้งสี่ด้าน ด้านตะวันออกเป็นเงิน ด้านตะวันตกเป็นแก้วผลึก ด้านใต้เป็นแก้วมรกต ด้านเหนือเป็นทอง น้ำในมหาสมุทร อากาศ ต้นไม้ ใบไม้ ที่อยู่ในด้านนั้น จะเป็นสีของไหล่นั้นๆ

☀️ ตอนกลางเขาสิเนรุ เป็นที่อยู่ของเทวดาชั้น จาตุมาหาราชิกาภูมิ รอบเขาทั้ง ๔ เป็นที่สถิตย์ของท้าวมหาราชทั้ง ๔ คือ

- ☀️ ท้าวธรรมาธิราช ประจําอยู่ในทิศตะวันออก
- ☀️ ท้าววิรุฬหก ประจําอยู่ในทิศใต้
- ☀️ ท้าววิรุฬปักข์ ประจําอยู่ในทิศตะวันตก
- ☀️ ท้าวภูเวง (ท้าวเวสสุวรรณ) ประจําอยู่ที่ทิศเหนือ

ท้าวมหาราชทั้ง 4 คือ ท้าวธรรมาธิราช
ท้าววิรุฬหก ท้าววิรุฬปักข์ และท้าว
เวสสุวรรณ ปกครองสวรรค์
ชั้นจาตุมาหาราชิกา

☀️ โดยที่ท้าวมหาราชทั้ง ๔ เป็นเทวดาชั้นหัวหน้า ทำหน้าที่ปกครอง ดูแลเทวดาในชั้นจาตุมาหาราชิกาภูมิทั้งหมด รวมทั้งมนุษย์โลกด้วย ตอนกลางเขาสิเนรุมีขานบันไดเวียน ๕ รอบ ลงมาจนถึงตอนใต้ของพื้นที่มหาสมุทรสี่ทันดร คือ

- ☀️ ชั้นที่ ๑ เป็นที่อยู่ของ พญานาค
- ☀️ ชั้นที่ ๒ เป็นที่อยู่ของ ครุฑ
- ☀️ ชั้นที่ ๓ เป็นที่อยู่ของ กุมภัณฑ์เทวดา
- ☀️ ชั้นที่ ๔ เป็นที่อยู่ของ ยักษ์เทวดา
- ☀️ ชั้นที่ ๕ เป็นที่อยู่ของ เทวดาจาตุมาหาราชิกา ๔ องค์

☀️ รอบๆ เขาสิเนรุ มีแนวเทือกเขาทิพย์ที่มีความสูงลดหลั่นกันลงไป 7 ชั้นล้อมรอบอยู่

เรียกว่า สัตตบรรพ

- ☀️ รอบที่ ๑ แนวภูเขาชื่อว่า ยุคันธร
- ☀️ รอบที่ ๒ แนวภูเขาชื่อว่า อีสธร
- ☀️ รอบที่ ๓ แนวภูเขาชื่อว่า กรวิกะ
- ☀️ รอบที่ ๔ แนวภูเขาชื่อว่า สุทัสสนะ
- ☀️ รอบที่ ๕ แนวภูเขาชื่อว่า เนมินธร
- ☀️ รอบที่ ๖ แนวภูเขาชื่อว่า วินตกะ
- ☀️ รอบที่ ๗ แนวภูเขาชื่อว่า อัสดกัณณะ

☀️ ยังมีภูเขาจักรวาล เป็นภูเขาที่กั้นระหว่างจุฬาลงโลกธาตุ

แดนที่อยู่ของเทวดา หมายถึง ภูมิที่ผู้อาศัยจะมีความสุขและความเพลิดเพลินอยู่ในกามคุณทั้ง ๕ อันได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัสอันประณีต เทวดาที่เป็นเทพบุตรหรือเทพธิดา จะมีลักษณะความเป็นหนุ่มเป็นสาวอยู่ตลอดอายุขัย โดยที่เทพบุตรจะมีอายุความเป็นหนุ่มดูเหมือนเด็กหนุ่มที่มีอายุ ๒๐ ปี ตลอดจนสิ้นอายุขัย ส่วนเทพธิดาก็เช่นกัน จึงทำให้ไม่มีเด็กและคนแก่บนสวรรค์

เทวดาทั้งหลายย่อมไม่เหมือนกับมนุษย์ เทวดาเหล่านั้นไม่มีเส้นเอ็นที่ร่างกาย พิภพพรณทิพย์ และโคสมบัตินิพบุลย์ของเทพเหล่านั้นมีมากเพิ่มขึ้นทุกวัน สรรพสิ่งบนสวรรค์ล้วนเป็นทิพย์ เช่น วิมาน เครื่องนุ่งห่มเครื่องแต่งกาย อาหาร แม้ร่างกายของเทวดาก็เป็นทิพย์ ที่เรียกว่า “อภิสสมานกาย” คือ มองไม่เห็นด้วยตาเนื้อของมนุษย์ ดังนั้น เมื่อเทวดานึกอยากได้อะไร ก็จะปรากฏสิ่งนั้นๆ ขึ้นมาในทันที ส่วนการเกิดของเทวดานั้น ก็เกิดขึ้นมาเองไม่ต้องอาศัยอยู่ในครรภ์แม่เหมือนมนุษย์ เป็นการเกิดแบบ “โอปปาติกกำเนิด” คือเกิดแล้วจะกลายเป็นหนุ่มสาวในทันที เป็นอุปบัติพิเศษหรือเทวดาโดยกำเนิด

ประเภทของเทวดา

- ๑. อุปัตติเทวะ เป็นเทวดาโดยกำเนิด เช่น เทวดา พรหม
- ๒. สมมุติเทวะ เป็นเทวดาโดยสมมติ เช่น พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระราชโอรส พระราชธิดา
- ๓. วิสุทธิเทวะ เป็นเทวดาที่บริสุทธิ์จาก อาสวะกิเลสทั้งปวง คือ พระอรหันต์

ประเภทปวงสวรรค์

สวรรค์ชั้นที่ ๑ (จาตุมหาราชิกาภูมิ)

เป็นสวรรค์ชั้นต้น ตั้งอยู่ตอนกลางของเขาสิเนรุ สูงพ้นจากทวีปทั้งสี่ของมนุษย์ สูงพ้นจาก ป่าหิมพานต์และภูเขาหิมาลัย มีเทวดาผู้เป็นใหญ่เป็นมหाराชอยู่ทั้ง ๔ องค์

๑. ท้าวธตรัฐ ปกครองเทวดาคนธรรพ์ (ภูต)

มีปราสาทเป็นวิมานอยู่บนยอดเขาสุทิสสนะ อยู่ทางทิศตะวันออกเขาสิเนรุ (ถัดออกไปเป็นบุพพวิทหทวีป)

เทวดาคนธรรพ์ : กำเนิดในต้นไม้ที่มีกลิ่นหอม เรียกว่า “นางไม้” หรือ “แม่ย่านาง ”
ชอบรบกวนผู้ที่นำไม้ไปใช้ปลูกบ้านเรือนให้เจ็บป่วย

เทวดาคนธรรพ์ : มี ๓ ประเภท คือ คนธรรพ์ชั้นสูง คนธรรพ์ชั้นกลาง และคนธรรพ์ชั้นล่าง

คนธรรพ์ชั้นสูง : มีวิมานอยู่ในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา เช่น ปัญจสิขเทพบุตร มีเทพธิดาประจำ
อยู่ในวิมาน

คนธรรพ์ชั้นกลาง : เกิดอยู่ในป่าหิมพานต์ มีวิมานอยู่ในต้นไม้ และเป็นบริวารของ คนธรรพ์ชั้นสูง

คนธรรพ์ชั้นล่าง : อยู่บนพื้นมนุษย์ สิ่งอยู่ในต้นไม้จำพวกไม้หอม เช่น นางตะเคียน นางตานี เป็นต้น
คนธรรพ์มีความถนัดในการดนตรี การละคร ระบายรำฟ้อน ศิลปะ วรรณกรรม กวีนิพนธ์

เมื่อมีเทวดามากครั้งใด คนธรรพ์มักทำหน้าที่ขับกล่อมให้ความสำราญแก่ หมู่ทวยเทพทั้งหลาย
คนธรรพ์นี้เมื่อครั้งยังเป็นมนุษย์ทำบุญเจือด้วยกามคุณ

เทวดาคนธรรพ์ จะสถิตย์อยู่ในต้นไม้ตลอดไป แม้ว่าผู้ใด ใครจะตัดต้นไม้ที่ท่านสถิตย์อยู่นั้น
ไปทำบ้านเรือน ทำเรือ ทำแพ ทำเครื่องใช้ไม้สอย ท่านก็จะสถิตย์ตามไปด้วย ซึ่งต่างกับรุกขเทวดา
ที่อาศัยอยู่ในต้นไม้ ถ้าต้นไม้ถูกตัดตายเสีย ก็จะย้ายจากต้นไม้ขึ้นไปอาศัยในต้นไม้แทน

วิทยาธร : เป็นพวกที่ทรงความรู้ในศาสตร์ต่างๆ มีศิลปศาสตร์ ๑๘ ประการ เช่น โหราศาสตร์
แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น พวกนี้เหาะได้ มีเวทมนตร์ คาถา อาคมต่างๆ วิทยาธรมีรูปร่าง
หลากหลาย อยู่แบบเดียวก็มี อยู่เป็นหมู่เป็นกลุ่มก็มี กุมภภัณฑ์มีรูปร่างแปลก หน้าตาพองๆ เป็นยักษ์
ประเภทหนึ่งแต่ไม่น่ากลัวเหมือน ยักษ์ ไม่มีเขี้ยว ผมหยิกๆ ผิวดำ ท้องโต พุงโร กุมภภัณฑ์มีตั้งแต่ชั้นสูง
จนถึงชั้นล่าง มีหน้าที่ลงไปทรมานสัตว์นรกในยมโลก

๒. ทำววิรุพหกะ ปกครองกุมภัณฑ์เทวดา

มีปราสาทเป็นวิมานอยู่บนยอดเขาเนมินทร อยู่ทางทิศใต้ของเขาสิเนรุ (ถัดไปเป็นชมพูทวีป)

เทวดาคนกุมภัณฑ์ กุมภัณฑ์ : เรียกว่า รักษส หรือ ปุโสมเฝ้าทรัพย์ เป็นเทวดาที่รักษาสมบัติต่างๆ เช่น แก้ว แหวน เงิน ทอง อัญมณีต่างๆ รักษาป่า ภูเขา แม่น้ำ ถ้ามีผู้ล่วงเกินก็จะให้โทษต่างๆ แก่ผู้ล่วงเกินนั้น

ครุฑ : จัดเป็นเทวดาประเภทหนึ่ง อยู่ในกรปกครองของทำววิรุพหก ผู้ปกครองสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา ด้านทิศใต้ เหตุที่มากเกิดเป็นครุฑเพราะทำบุญเจ็ดด้วยโมหะ

ครุฑ : มีกำเนิดทั้ง ๔ แบบ คือ โอปปาดิกะ ชลาพุชะ อัณฑชะ และสังเสทชะ มีที่อยู่ตั้งแต่พื้นมนุษย์ ป่าหิมพานต์ ป่าไม้จิว จนถึงชั้นจาตุมหาราชิกา (ป่าไม้จิวอยู่ชั้นที่สองรอบภูเขาสิเนรุ ส่วนชั้นที่หนึ่งอยู่ในมหาสมุทรสีทันดร เป็นที่อยู่ของพญานาค)

ครุฑชั้นสูง : เกิดแบบโอปปาติกะ มีขนสีทอง มีเครื่องประดับแบบเทพบุตรเทพธิดา มีชีวิตอยู่เหมือนเทวดา แปลงกายได้ จะเสวยสุทธาโภชน์ คือ อาหารทิพย์แบบเทวดา

ครุฑ : บางประเภทผูกเวรกับนาค ก็จะกินนาคเป็นอาหาร บางประเภทก็กินผลไม้หรือเนื้อสัตว์ ครุฑบางประเภทผูกเวรกับสัตว์นรกในยมโลก ก็จะสมัครใจไปเป็นเจ้าหน้าที่ลงทัณฑ์สัตว์นรก

เทวดาทั้ง ๓ ประเภท เป็นเทวดาชั้นล่าง มีวิมานอยู่บนพื้นดินเดียวกันกับที่มนุษย์ อาศัยอยู่ เรียกชื่อตามที่อยู่ แต่ถือว่าเป็นชาวสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกาด้วย

ภุมมเทวา : เป็นเทวดาที่อาศัยอยู่บนพื้นมนุษย์ อยู่ตามจอมปลวก เนินดิน ใต้ดิน ภูเขาแม่น้ำ บ้าน เจดีย์ ศาลา ชุ่มประตุ เป็นต้น บางองค์มีวิมานเป็นของตน บางองค์ก็ไม่มี ต้องอาศัยวิมานขององค์อื่นอยู่

รุกขเทวา : เป็นเทวดาที่อาศัยอยู่ตามกิ่งไม้หรือยอดไม้ต่างๆ ซึ่งสูงขึ้นไปกว่าพวก ภุมมเทวา มีทั้งที่มีวิมานและไม่มีวิมานเป็นของตน อากาศเทวา เป็นเทวดาที่มีวิมานอยู่กลางอากาศ สูงขึ้นไปจากพื้นดินประมาณ ๑ โยชน์ (ประมาณ ๑๖ กิโลเมตร)

๓. ท้าววิรูปักษ์ : ปกครองนาคเทวดา

มีปราสาทเป็นวิมานอยู่บนยอดเขาวิมตกะ อยู่ทางทิศตะวันตกของเขาสีเนรุ (ถัดไปเป็นอมรโคยานทวีป)

นาโค นาคี : เทวดานาค เป็นเทวดาที่มีคาถาอาคม ขณะที่ท่องเที่ยวในโลกมนุษย์ชอบแปลงร่างเป็นคน สัตว์ต่างๆ ชอบลงโทษพวกสัตว์นรก

พญานาค : เป็นราชาแห่งงู จัดเป็นเดรัจฉานด้วย เพราะมีลำตัวไปทางขวางและไม่สามารถบรรลุธรรมได้ แต่ก็จัดอยู่ฝ่ายสุคติภูมิ อยู่สวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา นาคแบ่ง ออกเป็น 4 ตระกูลใหญ่ คือ

ตระกูลวิรูปักษ์ : พญานาคตระกูลสีทอง

ตระกูลเอราปถ : พญานาคตระกูลสีเขียว

ตระกูลฉัพพยาปุตตะ : พญานาคตระกูลสีรุ้ง

ตระกูลกัณหาโคตมะ : พญานาคตระกูลสีดำ

พญานาค : เกิดได้ทั้ง ๔ แบบ คือ แบบโอปปาติกะเกิดแล้วโตทันที แบบสังเสทชะ เกิดจากเหงื่อไหล ลิงหมักหมม แบบชลาพุชะเกิดจากครรภ์ แบบอัมพชะเกิดจากฟองไข่ พญานาคชั้นสูงเกิด

๔. ท้าวภูเวร (ท้าวเวรสุวรรณ) : ปกครองเทวดายักษ์

ท้าวภูเวร
ผู้ครองนครยักษ์
ภูเขาเขาสีกับเขาคัน
ปกคลุมภูเขามัง

ยักษชั้นสูง
มีวิมานเป็นทอง มีเครื่องประดับ
อันวิจิตรและวิจิตร
และเครื่องประดับอันวิจิตร

ยักษชั้นกลาง
ส่วนใหญ่มักเป็นยักษ์
คนดีใจดีซื่อสัตย์

ยักษชั้นต่ำ
มีรูปร่างสูงใหญ่ และผิว
ดำ ดำเป็น
ลักษณะอันงดงาม
มีสีผิว

ยักษต่ำ
เป็นยักษ์ที่รูปร่าง
สูงใหญ่ มีผิวสีน้ำตาล
ดำ มีรูปร่าง
อันวิจิตร

มีปราสาทเป็นวิมานอยู่บน
ยอดเขาอัสสัถ์กัณณะ อยู่ทางทิศเหนือของ
เขาสิเนรุ (ถัดไปเป็นอุตรกุรุทวีป)

ยักษ์โย ยักษ์จินี : เทวดายักษ์ ชอบเบียดเบียนสัตว์วันรอก

ยักษ์ : ผู้ที่เขามุขเช่นสรวง หรือผู้ทำความพยายามให้เขามุขเช่นสรวง ยักษ์มีหลายระดับ
ตั้งแต่ยักษ์ชั้นสูง ยักษ์ชั้นกลาง ยักษ์ชั้นต่ำ มีความละเอียดประณีตแตกต่างกันตามกำลังบุญ

ถ้ายักษ์ชั้นสูง : จะมีวิมานเป็นทอง มีรูปร่าง
สวยงาม มีเครื่องประดับ มีรัศมี แต่ผิวจะดำ ดำอม
เขียว อมเหลือง ดำแดงก็มี แต่ว่าดำเนียน มีอาหาร
ทิพย์ มีบริวารคอยรับใช้ ปกติไม่เห็นเขี้ยว เวลา
โกรธจึงจะมีเขี้ยวออกมา

ยักษชั้นกลาง : ส่วนใหญ่จะเป็นบริวารคอยรับ
ใช้ของยักษ์ชั้นสูง

ยักษชั้นต่ำ : ที่บุญน้อยก็จะมีรูปร่างน่าเกลียด
ผมหยิก ตัวดำ ตาโปน ผิวหยาบ เหมือนกระดาก
ทราย นิสัยดุร้าย

ยักษ์ชั้นต่ำ : ที่บุญน้อยก็จะมีรูปร่างน่าเกลียด
 ผมหยิก ตัวดำ ตาโปน ผิวหยาบ เหมือนกระดาด
 ทราย นิสัยดุร้าย

ยักษ์ : เกิดได้ ๓ แบบ คือ เกิดแบบโอปปาติกะ เกิดแล้วโตทันที ชลาพูชะ เกิดในครรภ์ และสังเสทชะ
 เกิดในเหงื่อไคล ที่อยู่ของยักษ์ ก็มีอยู่ตามถ้ำ ตามเขา ในน้ำ ในดิน พื้นมนุษย์ ในอากาศ และมีวิมาน
 อยู่ที่เขาสิเนรุในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา พวกยักษ์จะอยู่ในการปกครองของท้าวเวสสุวรรณ
 หรือท้าวเวรมหาราชผู้ปกครองสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกาด้านทิศเหนือ เหตุที่มาเกิดเป็นยักษ์
 เพราะทำบุญเจือด้วยความโกรธ มักหงุดหงิดรำคาญใจ

มหาราชทั้ง ๔ มีหน้าที่ปกครองมนุษย์ เรียกว่า “ ท้าวจตุโลกบาล ” การนิมิตกายของเทวดา
 ที่อยู่ใกล้ชิดกับมนุษย์มากที่สุด เพราะเทวดาจาตุมหาราชิกาบางพวกก็อาศัยอยู่ในโลกมนุษย์ บางครั้ง
 เทวดาก็นิมิตคล้ายเหมือนมนุษย์แต่มีกลิ่นหอม เพื่อมาฟังธรรมกับอริยบุคคล

สรรพสัตว์ที่จะมีโอกาสเกิดเป็นเทวดา ชั้นจาตุมหาราชิกานั้น จะต้องมียุติและโศตตปปะ
 อันเป็นภูมิธรรมของเทวดา รักษาศีลห้า ให้ถึงพร้อม และประกอบกุศลกรรมบถสิบ เช่น การทำทาน
 ใส่นาตร ฟังธรรม การปฏิบัติธรรมเป็นต้น

เทวดาที่อยู่ในอำนาจของท้าวจตุโลกบาล

เป็นเทวดาที่ไม่มีปราสาท หรือวิมานเป็นของตนเอง ต้องไปอาศัยตามสถานที่ต่างๆ ในวิมาน
 ของตน คือ

๑. ปัพพัตถุเทวดา เป็นเทวดาที่อาศัยอยู่ตามภูเขา
๒. อากาศฐุเทวดา เป็นเทวดาที่อาศัยอยู่ในอากาศ มีวิมานในอากาศ ภายในและภายนอกของวิมาน
 ประกอบไปด้วยรัตนะ๗ ชนิด ซึ่งเกิดจากกุศลกรรม คือ แก้วมรกต แก้วมุกดา แก้วประพาพ แก้วมณี
 แก้ววิเชียร เงินและทอง โดยวิมานเหล่านี้จะหมุนไปรอบๆ เขาสิเนรุ

๓. จีททาปโทสิกเทวดา เป็นเทวดาที่เพลินในเกมส์กีฬา จนลืมทานอาหารแล้วจู้ติตายไป
 ๔. มโนปโทสิกเทวดา เป็นเทวดาที่จู้ติเพราะความโกรธ
 ๕. สีตวลาหกเทวดา เป็นเทวดาที่ทำให้เกิดอากาศเย็น
 ๖. อุณหวลาหกเทวดา เป็นเทวดาที่ทำให้เกิดอากาศร้อน
 ๗. จันทิมเทวปุตตเทวดา เป็นเทวดาที่อยู่ในดวงจันทร์
 ๘. สุริยเทวปุตตเทวดา เป็นเทวดาที่อยู่ในดวงอาทิตย์
 ๙. กุมมัฏฐเทวดา เป็นเทวดาที่อยู่บนพื้นดิน
 ใต้พื้นดิน แม่น้ำ มหาสมุทร บ้านเรือน ชุมประตู่ เจดีย์ ศาลา เป็นต้น
 ๑๐. รุกขเทวดา เป็นเทวดาที่อาศัยอยู่ตามต้นไม้

ความเป็นอยู่ของเทวดาสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา สวรรค์ของอากาศัญฐะเทวดา ประกอบด้วย เทพนครสี่นคร ตั้งอยู่ในทิศทั้ง ๔ แห่งเชิงเขาสิเนรุ คือ สวรรค์ชั้นนี้อยู่ในโลกมนุษย์นี้เอง เพราะตั้งอยู่เชิงเขาสิเนรุ แต่ว่าลอยอยู่ในอากาศ มีท้าวมหาราชเป็นท้าวจตุโลกบาล ปกครองแต่ละนคร

เทพนครบนสวรรค์ต่างมีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล มีกำแพงทองทิพย์ล้อมรอบ ประกอบด้วยรัตนะเจ็ด มีแก้วมรกต แก้วมุกดา แก้วประพาฬ แก้วมณี แก้ววิเชียร เงินและทอง บานประตู่ประดับด้วยแก้ว วิเศษงามวิจิตรตระการตา เหนือกำแพงแต่ละประตูมี ปราสาททองงดงามยิ่ง ภายในกำแพงเมืองมีปราสาทแก้ว มากมาย ตั้งเรียงรายเป็นระเบียบ ปราสาทนี้ก็คือ วิมาน ของเทวดา ๗ ภาคพื้นของเทพนครทั้ง ๔ เป็นแผ่น ทองคำ ยามเมื่อเทพแก้วเหยียบย่างลงบนพื้นทองนั้นจะ รู้สึกอ่อนนุ่มยุบตัวลง แต่พอยกเท้าขึ้นพื้นที่ตรงนั้นก็ยก ตัวเหมือนเดิม ปานประหนึ่งเหยียบลงบนพรม

เทวดาในชั้นจาตุมหาราชิกานี้ มีอายุยืน มีวรรณะงดงามด้วยบุญ ผ่านผู้มีรัศมีแผ่ไปสิบสองโยชน์ เทวดามากด้วยสุข เพราะได้ทิพย์สุข และทิพย์สมบัติ ย่อมเล่นระเริง ย่อมรัก และย่อมยินดีด้วย กามคุณห้า เทพธิดาปรากฏเหมือนอายุ ๑๖ ปี เทพบุตรก็เหมือนอายุ ๒๐ ปี เทวดาในชั้นนี้ จะมีอายุขัย เท่ากับ ๕๐๐ ปีทิพย์ หรือ เท่ากับ ๕ ล้านปีโลกมนุษย์ (๑ วันในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา เท่ากับ ๕๐ ปีโลกมนุษย์)

สวรรค์ชั้นที่ ๒ (ดาวดึงส์)

ดาวดึงส์ เป็นสวรรค์ชั้นที่ ๒ หมายถึง ภูมิอันเป็นที่เกิดของบุคคลมีจำนวน ๓๓ คน เป็นพื้นแผ่นดินแรกที่ปรากฏขึ้นในโลกก่อนแผ่นดินอื่น

สวรรค์ชั้นดาวดึงส์
มีผู้ปกครองถึง 33 องค์
โดยมีท้าวสักกเทวราช
หรือพระอินทร์เป็น
ประธาน และเป็นที่ตั้ง
ของพระธาตุจุฬามณี

ณ หมู่บ้านจลคาม นครมคธ มีบุคคลกลุ่มหนึ่งชื่อว่า “ คณะสหบุญญการี ” คือ คณะที่ทำบุญร่วมกัน อยู่ด้วยกัน ๓๓ คน เป็นชายทั้งสิ้น มีหัวหน้าคณะชื่อ “ มฆมานพ ” คณะที่ได้ช่วยกันทำความสะอาดถนน ในหมู่บ้านเพื่อให้สัตยูจรได้สะดวก ตั้งโรงเลี้ยงน้ำเพื่อให้ ชาวบ้านได้อาศัยดื่มกิน และยังได้สร้างศาลาธรรมมา ตามชื่อของภรรยาคนหนึ่งในสี่ของมฆมานพที่มีส่วน ในการยกช่อฟ้า ภรรยาอีกสองคน คือ นางสุนันทนา และนางสุจิตรา ได้มีการช่วยในการขุดสระโบกขรณี และสร้างสวนดอกไม้ แต่นางสุชาดาภรรยาคนที่ ๔ คิดว่า บุญกุศลที่มฆมานพได้กระทำไว้แล้วก็เหมือนเป็นของนาง นางจึงไม่ได้สร้างกุศลอะไร

ครั้งเมื่อชายทั้ง ๓๓ คนเสียชีวิตลง ก็ได้ไปเกิดเป็นเทวดาภูมิชั้นที่ ๒ โดยมฆมานพผู้เป็นหัวหน้าได้ไป บังเกิดเป็นพระอินทร์ เพื่อนอีก ๓๒ คน ได้เกิดเป็นเทวดาชั้นผู้ใหญ่ ภรรยาทั้งสามของมฆมานพก็ได้ไปเกิดบน สวรรค์ ชั้นที่ ๒ มีเพียงนางสุชาดามีได้สร้างกุศล จึงไปเกิดเป็นนกกางที่ลาธารแห่งหนึ่ง

เมื่อพระอินทร์และสหายไปบังเกิดสวรรค์ชั้นที่ ๒ บนสวรรค์ชั้นนี้ได้มี พวกบุพเพทพ (เทพผู้เกิดอยู่ก่อน) และยังไม่ได้ชื่อว่าดาวดึงส์ โดยมี ท้าวเวปจิตติ เป็นหัวหน้า เทพพวกอยู่ก่อนได้ จัดพิธีสักการะต้อนรับพวก เทพใหม่ โดยแจกดอกปทุมทิพย์ และแบ่งความเป็นราชาและแบ่งบ้านเมืองให้ปกครองกึ่งหนึ่ง และจัดประชุม เลี้ยงอย่างเต็มที่ ท้าวสักกก็ยังไม่พอพระหฤทัยที่จะได้ปกครองสวรรค์เพียงกึ่งเดียว จึงนัดเหล่าสหายมิให้ดื่มสุรา แต่พวกเทพเจ้าถิ่นเดิมได้ดื่มสุราก็จนเมานอนหมดสติไป พระอินทร์จึงสั่งให้เหล่าเทพผู้มาใหม่ ช่วยกันจับพวก เทพผู้อยู่ก่อนที่มีบุญน้อยกว่า เหวี่ยงลงไปยังเชิงเขาสิเนรุ

เมื่อเทวดาเหล่านั้น สร้างมาได้สติขึ้นมาไม่เห็นสวรรค์ พวกนั้นกล่าวกันว่า “โอ! ร้ายจริงพวกเราพากัน จิบหาย เพราะโทษที่ดื่มสุราจนเมามาย บัดนี้พวกเราจะไม่ดื่มสุราอีกแล้ว บัดนี้เราไม่ได้เป็นเทวดาแล้ว พวกเรา เป็นอสูร เพราะพวกเราเป็น “อสูรา” (ผู้ไม่ดื่มสุรา) เมื่อใจใหม่จึงชื่อว่า “อสูรภพ” หรือ แปลว่า ไม่เป็นใหญ่ รุ่งเรืองเหมือนสุระ (เทพ) หรือ อสูร แปลว่า “เป็นข้าศึกต่อสุระ (เทพ)”

ดังนั้นท่านท้าวสักกเทวราช และเหล่าเทพผู้มาใหม่จึงได้ครอบครองสวรรค์ชั้นที่ ๒ นี้ทั้งหมด สวรรค์ชั้นนี้ จึงได้ชื่อว่า “ดาวดึงส์” ที่ตั้งของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ตั้งอยู่ในอากาศ ซึ่งเป็นแผ่นดินที่อยู่เหนือยอดเขาสิขิเนรุ มีวิมานทิพย์ (อภิสสมาณกาย) มองไม่เห็นด้วยตาเนื้อ มีลักษณะกลม กว้าง ๘๔,๐๐๐ โยชน์ มีสุทนต์สนคร เป็นมหานครที่อยู่ของพระอินทร์ (ท้าวสักกะ) ซึ่งกว้างร้อยโยชน์ มีกำแพงล้อมรอบอยู่ ๔ ชั้น มีประตู ด้านละ ๒๕๐ ประตู โดยมีสวนมหาวันเป็นที่ประทับตำราญพระราชอิริยาบถของพระอินทร์ และมีวิมารรายล้อม สวนมหาวันอยู่ ๑,๐๐๐ วิมาน

ตรงกลางสุทนต์สนครมี เวชยันต์ปราสาท เป็นทิพย์ประดับ ประดาด้วยแก้วรัตนะ ๗ ชนิด เป็นที่ประทับพระอินทร์ ทิศตะวันตก มีสวนชื่อ จิตรลดา กว้าง ๕๐๐ โยชน์ มีสระ โบกขรณีสองแห่ง คือ สระวิตรา และจุพจิตา เป็นรมณีสถาน สำหรับพักผ่อนของเทวดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ทิศเหนือ มีสวนชื่อ มิสถกวัน กว้าง ๕๐๐ โยชน์ มีสระโบกขรณี สองแห่ง คือ สระ สวนธัมมา และสวนธันมา ทิศใต้ มีสวนชื่อ ภารุสถกวัน กว้าง ๗๐๐ โยชน์ มีสระโบกขรณี สองแห่ง คือ สวนภัทธา และสุธัมมา ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีสวนสองแห่ง คือ สวนปุลนทริกะ และมหาวัน ที่สวนปุลนทริกะมีต้นปาริชาติสูง ๑๐๐ โยชน์ แผ่กิ่งก้านออกไป 500 โยชน์ เมื่อออกดอกจะส่งกลิ่นหอม ไปไกลถึง ๑๐๐ โยชน์

ที่ใต้ต้นปาริชาติมี แทนบัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ กว้าง ๕๐ โยชน์ ยาว ๖๐ โยชน์ หนา ๑๕ โยชน์ มีสีแดงเหมือน ดอกชบา ยูปได้เวลานั่ง พองเมื่อเวลาลุกขึ้น เป็นที่ประทับของพระอินทร์ หน้าแทนศิลาอาสน์มีศาลาพังชรรณชื่อ ศาลาสุธัมมา มีเจดีย์มรกตชื่อ จุฬามณี สูง ๑๐๐ โยชน์ ประดับด้วยแก้ว ๗ ประการมีกำแพงทองคำล้อมรอบอยู่ ๔ ทิศ ยาวทิศละ ๑๖๐,๐๐๐ วา เป็นที่บรรจุน พระเกศธาตุคือ มวยพระเกศ (มวยผม) ของพระพุทธเจ้า เทวดาในสวรรค์ หกชั้นต่างมาบูชาพระเจดีย์นี้อยู่เป็นประจำ

เทวดาผู้ปกครองสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

พระอินทร์ (สักกะเทวราช) มีร่างกายสี่แขน เป็นผู้ปกครองเทวดาชั้นดาวดึงส์ และชั้นจาตุมหาราชิกา ประทับอยู่ ณ ปราสาทเวษยันต์ มีราชรถเป็นพาหนะเทียมม้าชาในย ๑,๐๐๐ ตัว ชื่อว่า เวษยันต์ และมีนายสารถี ชื่อมาตุลีเทพบุตร

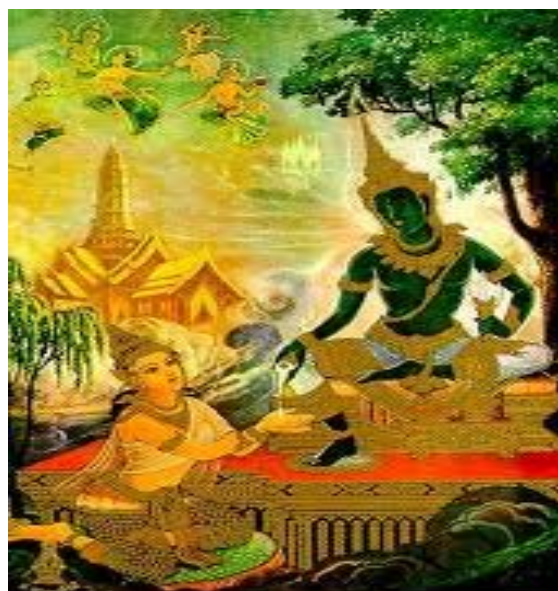

ผู้ที่มาเกิดเป็นพระอินทร์ ต้องประกอบด้วยคุณธรรม ๗ ประการ

๑. เลี้ยงดูบิดามารดา
๒. เคารพต่อผู้ใหญ่ในตระกูล
๓. กล่าววาจาอ่อนหวาน
๔. ไม่กล่าวคำสวดเสียด
๕. ไม่มีความตระหนี่
๖. มีความซื่อสัตย์
๗. ระวังความโกรธได้

การบรรลุนิพพานของพระอินทร์

จากกุศลกรรมของพระอินทร์ เช่น ให้ความแก่กูดแก่พระเวสสันดร การใส่บาตรแก่พระมหากัสสปเถระที่เพิ่งออกจากนิโรธสมาบัติ และการฟังธรรมเทศนา (สักกปิ่นหสูตร) จากพระพุทธเจ้า ทำให้พระอินทร์สำเร็จเป็นพระอริยบุคคลชั้นโสดาบัน แล้วพระอินทร์ก็จุติ (เสียชีวิต) ต่อหน้าพระพักตร์องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วทรงอุบัติ (เกิด) ขึ้นทันที กลายเป็นท้าวสักกะเทวราช และเมื่อจุติจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์แล้ว จะมาเกิดเป็นพระจักรพรรดิในโลกมนุษย์และจะสำเร็จเป็นพระสกิทาคามีบุคคล เมื่อเสียชีวิตจากโลกมนุษย์แล้ว จะกลับไปเกิดบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์อีกครั้ง และจะได้บรรลุนิพพานเป็นพระอนาคามี เมื่อจุติแล้ว จะไปบังเกิดในพรหมโลกชั้นสุทธาวาสตามลำดับ คือ อวิหา อตปปา สุทัสสา สุทัสสี และเข้าพระนิพพานที่อกนิฏฐาภูมิเป็นชาติสุดท้าย

เทวดาที่อยู่ใต้การปกครองของพระอินทร์

๑. กุมภังษะเทวดา : พระอินทร์และเทวดาชั้นผู้ใหญ่ ๓๒ องค์ พร้อมทั้งบริวารเทวอสุรา มี ๕ จำพวก ที่อาศัยอยู่ใต้ภูเขาสุเนรุ จนถึงตอนใต้ของพื้นที่มหาสมุทรสี่พันนครคือ

- ชั้นที่ ๑ เป็นที่อยู่ของ พญานาค
- ชั้นที่ ๒ เป็นที่อยู่ของ ครุฑ
- ชั้นที่ ๓ เป็นที่อยู่ของ กุมภังษะเทวดา
- ชั้นที่ ๔ เป็นที่อยู่ของ ยักษ์เทวดา
- ชั้นที่ ๕ เป็นที่อยู่ของ เทวดาจาตุมหาราชิกาสี่องค์

๒. อากาศัญญะเทวดา : เทวดาที่อยู่ในวิมานลอยไปในอากาศ ตั้งแต่เหนือพื้นดินยอดภูเขาสิเนรุ ตลอดจนจรดขอบจักรวาล

ความเป็นอยู่ของเทวดาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

เทพดาวดึงส์ อยู่ด้วยฐานะ ๑๐ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขยศ อายตนทั้งหกอัน มีรูป รส กลิ่น เสียง โสณัฐพะ อันเป็นทิพย์ เทวดาในชั้นดาวดึงส์ เป็นผู้เสวยทิพย์สมบัติจากกุศลกรรมในอดีตชาติ ความเป็นอยู่ของเทวดาในชั้นดาวดึงส์ มีความเป็นไปคล้ายกับในโลกมนุษย์ คือ มีหน้าที่ของแต่ละพระองค์ เช่น มีนักร้อง นักดนตรี เป็นเทพบุตร เทพธิดา จึงมีความรักเป็นคู่ครองกัน เทวดามีอายุขัย เท่ากับ ๑๐๐ ปีทิพย์ เท่ากับ ๓๖ ล้านปีโลกมนุษย์ (๑ วันสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เท่ากับ ๑๐๐ ปีโลกมนุษย์)

การเกิดขึ้นของเทวดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ดาวดึงสาเทวดาปฏิสนธิ (เกิด) ด้วย โอปปาติกะกำเนิด คือ บังเกิดเติบโตในทันที ร่างกายอวัยวะสมบูรณ์ มีร่างกายเป็นทิพย์ (ละเอียด) เรียกว่า อทิสสมานกาย คือ มนุษย์ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเนื้อ เมื่อจะบังเกิดเป็นบุตรธิดาแห่งเทวดา ก็ย่อมบังเกิดขึ้นเป็นนางฟ้าที่แน่นอน ถ้าเป็นไวยาวัจกรย่อมบังเกิดขึ้นในวิมาน

๑. เทวดาผู้เกิดใหม่ที่สร้างกุศลไว้มาก : จะมีปราสาทวิมานเป็นของตนเอง วิมานนั้นจะมีวิจิตรพิสดารเพียงใดขึ้นอยู่กับอำนาจของกุศลวิบากที่เขาเคยได้ทำไว้

๒. เทวดาผู้ที่เกิดใหม่ที่สร้างกุศลไว้น้อย : ไม่อาจมีวิมานเป็นของตนเองได้ ต้องไปอาศัยเกิดในวิมานของเทวดาองค์อื่น ฐานะของเทวดาพวกนี้จึงขึ้นอยู่กับสถานที่เกิด

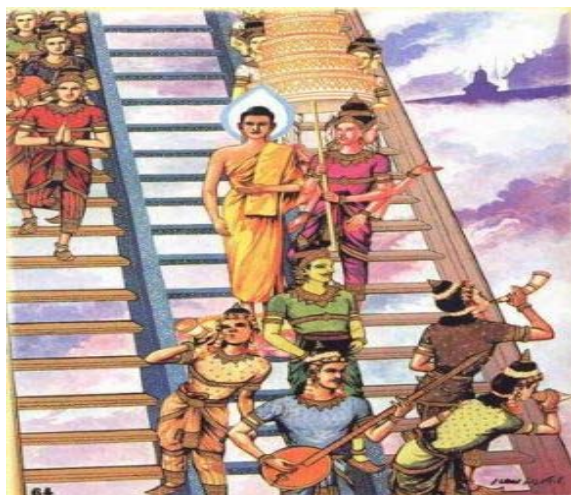
- ❖ ผู้ที่ไปเกิดบนตักของเทวดาองค์ใด ก็ต้องเป็นบุตรธิดาของเทวดาองค์นั้น จึงเรียกชื่อว่า เทวบุตร เทวธิดา
- ❖ หญิงที่ไปเกิดบนแท่นบรรทมของเทวดาองค์ใด ก็ต้องเป็น บาทบริจาริกา ของเทวดาองค์นั้น
- ❖ ที่เกิดใกล้แท่นบรรทมของเทวดาองค์ใด ก็ต้องเป็นพนักงานรับใช้ ของเทวดาองค์นั้น
- ❖ ผู้ที่เกิดในปราสาทของเทวดาองค์ใด ก็ต้องเป็นบริวารของเทวดาองค์นั้น
- ❖ ผู้ใดไปเกิดในระหว่างแดนต่อแดนของวิมานทั้งหลาย พระอินทร์จะเป็นผู้พิจารณา ตัดสินใจว่าเขาจะไปเป็นบริวารของเทวดาองค์ใด หรือจะตัดสินให้เป็นบริวารพระอินทร์ก็ได้

สถานที่สำคัญบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

๑. ศาลาสุทธรรมาเทวสถาน

เทวดาบนสวรรค์แม้ว่าจะมีทิพย์สมบัติปรารถนาสิ่งใดก็ได้ ก็ยังมีจิตศรัทธาในการฟังธรรม ศาลาสุทธรรมาเป็นสถานที่ฟังธรรมของเหล่าเทพบนสวรรค์ชั้นดุสิต โดยมีพระอินทร์เป็นประธานในการประชุม ศาลาสุทธรรมา ประกอบด้วยรัตนะ ๗ ชนิด สูง ๗ โยชน์ วัดโดยรอบ ๑,๒๐๐ โยชน์ พื้นเป็นแก้วลึกลับ เสาเป็นทองคำ คานระเนงประดิษฐ์ด้วยแก้วประพาฬ ช่อฟ้าใบระกาและลวดลายอันวิจิตรตกแต่งด้วยเงิน ตรงกลางศาลามีธรรมาสน์ สูง ๑ โยชน์ ประดิษฐ์ด้วย รัตนะทั้ง ๗ ปกกันด้วยเศวตฉัตร สูง ๓ โยชน์ ด้านข้างธรรมาสน์เป็นที่

ประทับพระอินทร์ ถัดไปเป็นที่ประทับเทวดาชั้นผู้ใหญ่เรียงไปตามลำดับ และถัดไป
 เทวดาตามลำดับบุญวาสนา เมื่อได้เวลาฟังธรรม พระอินทร์ที่ประทับอยู่ ณ ปราสาท
 เวชยันต์จะเป่าสังข์วิษุตตระยาว ๑๒๐ สอก ดังกังวานไปทั่วทั้ง มหานครสุทธานะ
 เมื่อเหล่าเทพเทวดาได้ยินเสียงสังข์ ก็จะพากันมาปรากฏที่ศาลาสุทธรรมา

๒. พระเกศจุฬามณีเจดีย์

พระเกศจุฬามณีเจดีย์ สร้างขึ้นด้วยแก้วอินทนิล ยอดพระเจดีย์ประดิษฐานด้วยทองคำบริสุทธิ์
 ประดับด้วยแก้วรัตนะทั้ง ๗ องค์เจดีย์ สูง ๘๐,๐๐๐ วา มีกำแพงทองคำล้อมรอบ ๔ ทิศ
 ยาว ๑๖๐,๐๐๐ วา องค์พระเจดีย์เป็นที่ประดิษฐานสิ่งสำคัญในพุทธศาสนา ๒ สิ่ง

✚ พระเกศโมฬี : เมื่อครั้งพระโพธิสัตว์เสด็จออกมหาภิเนษกรรม ทรงม้ากัณฐะเสด็จข้ามแม่น้ำอนาเสด็จลงจากหลังม้า ประทับยืนบนลานทรายทองทรงเปลื้องอาภรณ์ประทานแก่ นายฉันทะ แล้วทรงพระขรรค์แสดงดาบด้วยพระหัตถ์ขวา จับพระจุฬา (ยอดพระเกศา) กับพระโมฬี (มूंพระเกศาทั้งหมดหรือมวยผม) ด้วยพระหัตถ์ซ้าย ทรงตัดด้วยพระขรรค์แสดงดาบ ทรงอธิฐานบรพชาว่า “ ถ้าจะตรัสรู้ เป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ขอให้มวยพระเกศโมฬี จงลอยขึ้นไปบนนภากาศเถิด อย่าได้จงดกลงสู่พื้นปฐพีเลย ”

พระอินทร์ทรงทอดพระเนตรด้วยทิพยจักขุ จึงทรงนำผอบทองคำมารองรับพระจุฬา พระโมฬี ปิ่นมณีและเครื่องรัดเกล้าของพระโพธิสัตว์ไว้ แล้วทรงนำขึ้นไปบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และสร้างพระเกศจุฬามณีเจดีย์ เป็นที่บรรจุพระเกศธาตุขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

✚ พระทันตธาตุเขี้ยวแก้ว (ขวามน) : ภายหลังจากถวายพระเพลิงพระพุทธรูปของพระพุทธรองค์ กำลังจะเกิดสงครามระหว่างกษัตริย์ เพื่อแย่งชิงพระบรมสารีริกธาตุ โทณพราหมณ์ได้พูดเจรจากับกษัตริย์เหล่านั้นว่า พระศาสดาทรงตรัสสอนในเรื่องความอดทน และต้องการให้ปรองดองกัน ไม่ส่งเสริมให้เกิดสงคราม เมื่อตกลงกันได้แล้ว โทณพราหมณ์ ผู้รับหน้าที่แบ่งสรรพระบรมสารีริกธาตุ และได้แบ่งพระบรมสารีริกธาตุออกเป็น ๘ ส่วน ถวายแก่พระมหากษัตริย์แห่ง

แคว้นต่างๆ แต่พราหมณ์ได้แอบนำพระบรมธาตุเขี้ยวแก้วเบื้องขวาบน ซ่อนไว้ใน
 ผ้าโพกศีรษะ ฝ่ายพระอินทร์ทรงทอดพระเนตรด้วยทิพยจักขุ ทรงเห็นว่า
 โทณพราหมณ์ไม่ควรที่จะเก็บพระเขี้ยวแก้วนี้ไว้บนเมืองมนุษย์ จึงได้อัญเชิญ
 พระบรมธาตุเขี้ยวแก้วจากในผ้าโพกศีรษะของโทณพราหมณ์ ลงสู่ผอบทองคำทิพย์
 แล้วอัญเชิญมาประดิษฐานไว้ที่พระเกศจุฬามณีเจดีย์บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

พระเขี้ยวแก้วของพระพุทธเจ้า มีอยู่ ๔ องค์ คือ
 พระเขี้ยวแก้วเบื้องขวา ๒ องค์ คือ ข้างบน กับ ข้างล่าง
 พระเขี้ยวแก้วเบื้องซ้าย ๒ องค์ คือ ข้างบน กับ ข้างล่าง

พระเขี้ยวแก้วเบื้องซ้ายทั้ง ๒ องค์นั้น องค์หนึ่งประดิษฐานอยู่ที่ เมืองแคนดี ประเทศ
 ศรีลังกา ส่วนอีกองค์หนึ่งประดิษฐานอยู่ที่พระเจดีย์เจาเทียน วัดหลิงกวง นครปักกิ่ง
 พระเขี้ยวแก้วขวาเบื้องขวาทั้ง ๒ องค์นั้น องค์หนึ่งประดิษฐานอยู่ที่พระเกศจุฬามณีเจดีย์
 บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ส่วนอีกองค์หนึ่งประดิษฐานอยู่ในเมืองนาคพิภพ พระเกศจุฬา
 มณีเจดีย์ จึงเป็นสถานที่สำคัญที่เทวดาบนสวรรค์ที่หกชั้น มาประชุมสักการะบูชาอยู่เป็น
 ประจำ เพราะเทวดาในชั้นอื่นๆ ที่สูงขึ้นไปถึงก็สามารถลงมาบูชาพระเจดีย์นี้ได้ แม้เทวดาใน
 ชั้นจาตุมหาราชิกาก็สามารถขึ้นไปได้ เพราะเทวดาชั้นจาตุมหาราชิกาเป็นผู้เฝ้า ประตูทั้ง ๔
 ทิศของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

สวนสวรรค์ : สวนสวรรค์เป็นอุทยานทิพย์บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เป็นรมณีสถานสำหรับพักผ่อนรื่นเริง สนุกสนาน ของเหล่าเทวดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ซึ่งจะหาที่ใดบนโลกมนุษย์เปรียบเทียบได้ เพราะมีสระโบกขรณีทิพย์ มีน้ำใสประหนึ่งแก้ว มีก้อนศิลาทิพย์ มีแท่นที่นั่งอันอ่อนนุ่ม พร้อมด้วยปুষพาชาติ ซึ่งมีกลิ่นหอมนานาพรรณ

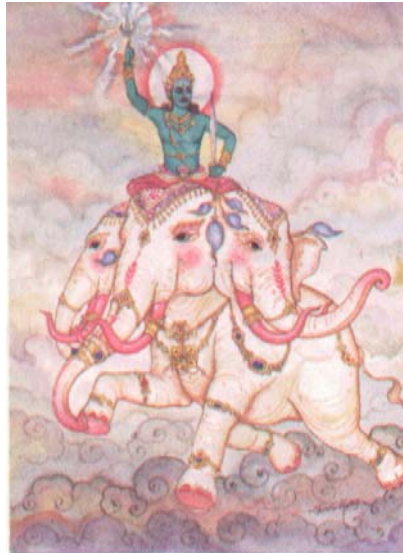
- สวนนันทวัน อยู่ที่ทิศตะวันออกของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์
- สวนจิตลดา อยู่ที่ทิศตะวันตกของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์
- สวนมิสกวัน อยู่ที่ทิศเหนือของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์
- สวนปารุสวัน อยู่ทางทิศใต้ของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ต้นกัลปพฤกษ์ (ต้นปาริชาติ) : ต้นปาริชาติ หรือ ต้นกัลปพฤกษ์ (ต้นทองหลาง) ขนาดใหญ่ ขึ้นอยู่กลางอุทยานปูลนทริกวัน ภายในศาลาสุทธรรมา เป็นต้นไม้ทิพย์ ๑๐๐ ปี จะออกดอกครั้งหนึ่ง เมื่อดอกบานสะพรั่งแล้ว รัศมีของดอกจะเป็นสีแดงส่องสว่างไป ๕๐๐ โยชน์ ส่งกลิ่นหอมไปไกล ๑๐๐ โยชน์ หากเทวดาองค์ใดปรารถนาจะได้ดอก ดอกปาริชาติก็จะหล่นลงสู่มือของเทพบุตรหรือเทพธิดาองค์นั้น โดยไม่ต้องเด็ด

- ดอกปาริชาติ :** จะมีลมกันตนะ คอยดูแลรักษา คือ
- ลมสัมปฏิจฉนะ :** คอยรองรับดอกไม้ ไม่ให้ล่องหล่นสู่พื้นดิน
- ลมปเวสนะ :** คอยพัดพาเอาดอกที่แห้งเฒ่าออกไป
- ลมสันถะ :** คอยพัดดอกไม้ ไม่ให้ไปกองในที่เดียวกัน

✚ บัณทุกัมพลศิลาอาสน์ : เป็นแท่นศิลาที่ประทับของพระอินทร์ เป็นศิลาที่ปูลาดด้วยฝักัมพลสีเหลือง อยู่ใต้ต้นปาริชาติภายในอุทยานปูลมทริกวัน มีลักษณะพิเศษ คือ จะอ่อนนุ่มเวลานั่งลงไป แต่เวลาลุกขึ้นนั่งก็จะฟูเต่งขึ้นมาตามเดิม เมื่อเกิดเหตุการณ์อันใดขึ้น แท่นที่นั่งนี้จะร้อนและแข็งกระด้าง หรือที่เรียกกันว่า “ที่นั่งพระอินทร์ร้อน” ทำให้พระอินทร์ต้องทรงทอดพระเนตรด้วยทิพย์จักขุมายังโลกมนุษย์ เมื่อทรงทราบสาเหตุนั้นแล้ว ก็มักจะเสด็จลงมาช่วย

✚ บุพนิमित ๕ : เทวดาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เมื่อถึงเวลาที่ต้องจุติ (เสียชีวิต)

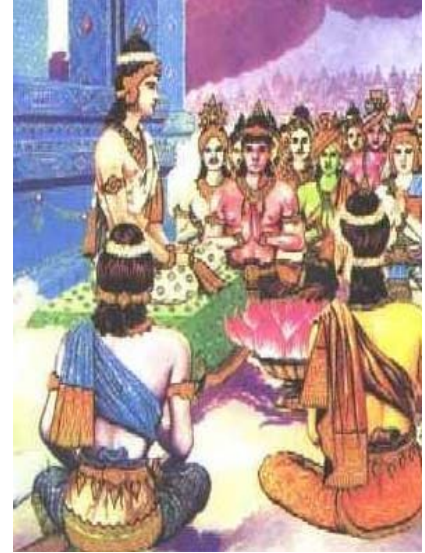
ย่อมเกิดบุพนิमित ๕ ประการ คือ

- ดอกไม้แห้งเฉา
- ผ้าเศร้าหมอง
- เหนือไหล่จากรักแร้ทั้งสองข้าง
- ผิวพรรณหมอง
- เทวดาไม่ตั้งอยู่เทวอาสน์

ช่วง ๗ วันก่อนที่เทวดาจะจุติ สรีระอวัยวะจะทรุดโทรม เหนือไหล่เป็นหยดๆ ฟันหัก ผมหงอก ไม่กระสันในเทวโลก เมื่อเวลาใกล้จะเสียชีวิต จะหายใจไม่ออก กระสับกระส่าย ไม่ยินดีในอาสนะของตน

สวรรค์ชั้นที่ ๓ (ยามาภูมิ)

ยามาภูมิ เป็นเทวดาภูมิชั้นที่ ๓ แปลว่า “ เป็นภูมิที่อยู่ของเทวดาทั้งหลายที่ปราศจากความยากลำบาก และมีความสุขเป็นทิพย์ ” โดยมีพระสยามเทวาธิราช หรือพระสยามะ หรือยามะ เป็นผู้ปกครอง

ที่ตั้งของสวรรค์ชั้นยามาภูมิ

ยามาภูมิ เป็นภูมิที่ปราศจากความลำบาก และถึงความสุขด้วยความเป็นทิพย์ ตั้งอยู่ในอากาศ สูงกว่ายอดเขาตนิเมรุ ๔๒,๐๐๐ โยชน์ มีบริเวณแผ่กว้างออกไปเสมอกำแพงจักรวาล มีวิมานที่เป็นที่อยู่ของเทวดาปรากฏอยู่ตลอดทั่วบริเวณ เนื่องจากเป็นภูมิที่ตั้งอยู่ในอากาศ จึงมีแต่เทวดาพวก อากาศัญญะเทวดาจำพวกเดียว

ความเป็นอยู่ของเทวดาบนสวรรค์ชั้นยามา

เทพยามาเสวยสุขด้วยทิพย์ฐานะสิบ คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ ความเป็นใหญ่ รูป รส กลิ่น เสียง โผฏฐัพพะ มีอายุขัย ๒,๐๐๐ ทิพย์ เท่ากับ ๑๔๔ ล้านปีมนุษย์ (๑ วัน สวรรค์ยามา เท่ากับ ๒๐๐ ปีโลกมนุษย์)

บนสวรรค์ชั้นยามาไม่มีแสงพระจันทร์ และแสงพระอาทิตย์ เพราะอยู่สูงกว่าพระอาทิตย์ และพระจันทร์มาก เหล่าเทวดามองเห็นกันได้ด้วยแสงรัศมีที่ส่องออกมาจากตัวของเทวดา แต่ละองค์ที่ส่องได้ไกลถึง ๑๒ โยชน์ แม้ทิพย์สมบัติต่างๆ เช่น ปราสาทเวษยันต์ ศาลาสุทธรรมา สวนอุทยานต่างๆ ก็ล้วนมีรัศมีแสงสว่างด้วยกันทั้งสิ้น ส่วนการรับรู้กลางวัน กลางคืนก็สังเกตจากดอกไม้ทิพย์ เวลาที่ดอกไม้ทิพย์บานก็แสดงว่าเป็นเวลากลางวัน เวลาที่ดอกไม้ทิพย์หุบก็แสดงว่าเป็นเวลากลางคืน

สาเหตุที่ทำให้เทวดาชั้นยามาต้องจุติ (เสียชีวิต)

๑. ลี้้นอายุ : อายุขัยของเทพชั้นยามา เท่ากับ ๒,๐๐๐ ปีทิพย์ เมื่อเทวดาองค์ใด มีอายุขัยครบกำหนดก็ต้องจุติ แล้วก็จะได้ไปเกิดในเทวโลกชั้นสูงๆ ขึ้นไป
๒. ลี้้นบุญ : คือ อายุยังไม่ลี้้น แต่บุญที่ทำไว้ลี้้นแล้ว หรือหมดบุญที่ทำไว้แล้ว จึงต้องจุติ เช่น เทวดาบางองค์ทำทานเพียงครั้งเดียวก็ได้มาเกิดบนสวรรค์ชั้นยามา แต่เมื่อบุญที่ทำไว้หมด จึงต้องจุติเร็ว เทวดาจึงมีการทำบุญต่ออายุ เช่น การฟังเทศน์ฟังธรรม เทวดาชั้นยามา จึงลงมาฟังธรรมที่ศาลาสุทธรรมาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์
๓. ลี้้นอาหาร : เทพบุตร เทพธิดา ที่บริโภคกามคุณมากจนไม่มีบริโภคอาหาร ในที่สุดก็จุติ
๔. ความโกรธ : เทพบางองค์ชอบโกรธ เห็นเทวดาองค์อื่น มีทิพย์สมบัติมากกว่าก็โกรธ เห็นองค์อื่นสวยงามงดงามกว่าก็อิจฉา เมื่อโกรธบ่อยๆ ก็ต้องจุติ

สวรรค์ชั้นที่ ๔ (ดุสิตาภูมิ)

ดุสิตาภูมิ เป็นเทวภูมิชั้นที่ ๔ แปลว่า “ เป็นภูมิที่ปราศจากความร้อนใจ มีความยินดีแช่มชื่นใจในทิพย์สมบัติของตนอยู่เป็นนิจ ” สวรรค์ชั้นดุสิตนี้ เป็นสวรรค์ที่ประเสริฐกว่าสวรรค์ทุกชั้น เพราะเป็นที่สถิตย์ของพระโพธิสัตว์ทุกพระองค์ ก่อนที่จะจุติลงมาเกิดเป็นมนุษย์ และตรัสรู้ในพระชาติสุดท้าย

สวรรค์ชั้นดุสิตหรือดุสิตบุรี คืออย่างไร?
ทำไปพระสมโพธิสวดที่จะตรัสรู้เป็นพระสมณสัพพอรเจ้า
และนำลาภบารมีทั้งหลายตั้งเสือกที่จะอยู่นั้น ?

ที่ตั้งของสวรรค์ชั้นดุสิต

ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ สูงจากชั้นยามาขึ้นไป ๔๒,๐๐๐ โยชน์ มีบริเวณแผ่กว้างออกไปเสมอขอบจักรวาล เทวดาที่อยู่ในภูมินี้พวก อากาสัญญเทวดา พวกเดียว มีท้าวสันดุสิตเทวราชเป็นผู้ปกครอง

ความเป็นอยู่ของเทวดาบนสวรรค์ชั้นดุสิต

เทวดาบนสวรรค์ชั้นดุสิต อยู่ด้วยฐานะสิบประการ คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ आयตน์อันมีรูป รส กลิ่น เสียง โภจทรัพย์เป็นทิพย์ เทวดาชั้นดุสิตมีวิมาน ทิพย์สมบัติและร่างกายสวยงาม ประณีตมากกว่าเทวดาในชั้นยามามาก มีอายุขัย ๔,๐๐๐ ปีทิพย์ เท่ากับ ๕๗๖ ล้านมนุษย (๑วัน สวรรค์ชั้นดุสิตเท่ากับ ๔๐๐ ปี โลกมนุษย)

พระโพธิสัตว์ทุกพระองค์ ก่อนที่จะมาบังเกิดในมนุษยโลก และจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้านั้น ย่อมบังเกิดในชั้นดุสิตภูมินี้ เป็นภพสุดท้าย และในขณะที่พระโพธิสัตว์ศรีอาริยมุตไตรยก็สถิตย์อยู่ตลอดจนผู้ที่มาบังเกิดเป็นอัครสาวก

พุทธมารดา พุทธบิดา ก็ย่อมจุติจากดุสิตาภูมิ มาบังเกิดในโลกมนุษยนี้เช่นกัน

ความโกลาหลบนสวรรค์

ความโกลาหลบนสวรรค์นั้น มีอยู่ ๓ สมัย คือ สมัยเมื่อโลกจะวินาศ สมัยเมื่อพระเจ้าจักรพรรดิจะเกิด สมัยเมื่อพระพุทธเจ้าจะอุบัติ

ครั้งเมื่อเทพทั้งปวงได้เห็นบุญนิมิต ๕ ประการ บังเกิดขึ้นแก่ พระโพธิสัตว์เทพ ก็เกิดความโกลาหลครั้งใหญ่ เพราะทราบว่า พระพุทธเจ้ากำลังจะอุบัติ จึงไปเฝ้าทูลอาราธนาพระโพธิสัตว์เทพให้จุติลงไป ตรัสรู้เป็นองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ก็จะตรวจดูสถานะ ๕ ประการ คือ กาล ทวีป ตระกูล มารดา กำหนดอายุว่าจะเหมาะแก่การที่จะลงมาตรัสรู้หรือไม่

✦ กาล : กาลเวลาแห่งอายุขัยของมนุษย์ ถ้าสมัยใดมนุษย์มีอายุขัยมากเกินกว่าหนึ่งแสนปีขึ้นไป หรือต่ำกว่า หนึ่งร้อยปีลงมา ก็ไม่ใช่กาลที่พระองค์จะลงมาตรัสรู้ เพราะในสมัยที่มนุษย์มีอายุมากเกินไป ก็จะไม่เห็นไตรลักษณ์ และในยุคสมัยที่มนุษย์มีอายุสั้นเกินไป ก็อาจจะมีกิเลสหนาจนไม่อาจเห็นธรรม แต่ในยุคปัจจุบัน (พระโพธิสัตว์จุติ) เป็นยุคที่มนุษย์มีอายุขัยหนึ่งร้อยปีพอดี จึงเหมาะเป็นกาลที่พระองค์จะลงมาตรัสรู้ได้

☀️ **ทวิป :** ชมพูทวิป เหมาะที่จะลงมาตรัสรู้

☀️ **ประเทศ :** ทรงเห็นมัชฌิมประเทศ คือ ท้องถิ่นร่วมกลางชมพูทวิป ปัจจุบันอยู่ในประเทศอินเดีย ปากีสถาน เนปาล โดยพระองค์ประสูติที่ประเทศเนปาลเป็นที่เหมาะ

☀️ **ตระกูล :** ทรงเห็นสักยราชตระกูลของพระเจ้าสุทโธทนะ เหมาะแก่การเป็นพระบิดาได้

☀️ **พระมารดา :** ทรงเห็นพระนางสิริมหามายามีพระบารมี เหมาะแก่การเป็นพระราชมารดาได้ ทั้งพระนางก็จะมีชนม์ชีพอีก ๗ วัน นับจากพระโพธิสัตว์ประสูติ ทำให้ผู้อื่นไม่อาจจะอาศัยคัพโกทรบังเกิดได้อีก

ครั้งพระโพธิสัตว์ ทรงเห็นสถานะทั้ง ๕ ประการนี้ครบถ้วนแล้ว จึงทรงรับอาราธนาของเหล่าเทวดา พวกเทวดาก็จะนำโพธิสัตว์เทพไปยังสวนนันทวัน และตัดเดือนให้ระลึกถึงกุศลกรรมที่ทรงบำเพ็ญมาสื่อสงไขยแสนมหากัป เทพพระโพธิสัตว์ก็จุติลงในขณะนั้น ลงมาปฏิสนธิในพระครรภ์ของพระนางสิริมหามายา

บุญนิमित ๕ ประการ

ที่เกิดแก่พระโพธิสัตว์ เวลาใกล้จุติ

๑. ทิพยบุปผา (ดอกไม้) ที่ประดับพระวรกายเหี้ยวเฉา
๒. ทิพยภูษา (ผ้า) ทรงมีสีหมองคล้ำลง
๓. พระเสโท (เหงื่อ) ไหลจากพระกัจฉะ (รักแร้) ทั้งสองข้าง
๔. พระสร้อยกาย (ผิวพรรณ) หมอง ปราภฏาการชรา
๕. มีพระหฤทัย (เหนื่อยหน่ายจากเทวโลก) ไม่ทรงยินดีที่จะสถิตย์ในทิพย์อาสน์

มนุษย์ผู้ทำบุญเพื่อปรารถนา
สงเคราะห์โลก เพื่อนมนุษย์
และสรรพสัตว์ทั้งหลาย
จะไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิต

สวรรค์ชั้นที่ ๕ (นิมมานรดีภูมิ)

นิมมานรดีภูมิ เป็นเทวดาภูมิชั้นที่ ๕ เทวดาที่เกิดอยู่ในภูมินี้ ย่อมมีความสุขเพลิดเพลินใน
กามคุณทั้ง ๕ ที่ตนสามารถเนรมิตขึ้นมาได้เองตามใจปรารถนาของตน

สวรรค์ชั้นนิมมานรดี สำหรับผู้ที่
เมื่อยังเป็นมนุษย์ เห็นผู้อื่นทำบุญ
แล้วได้รับการยกย่อง ส่งเสริม จึง
อยากทำบุญอย่างนั้นบ้าง

ที่ตั้งของสวรรค์ชั้นนิมมานรดี

นิมมานรดีภูมินี้ ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ
สูงจากชั้นดุสิตภูมิ ไป ๔๒,๐๐๐ โยชน์ เทวดาที่
อยู่ในภูมินี้ มีเทวดาอากาศัญฐเทวดาจำพวกเดียว
มีท้าวสุณิมิตตเทวราชเป็นผู้ปกครอง

ความเป็นอยู่ของเทวดาบนสวรรค์ชั้นนิมมานรดี

เทวดานิมมานรดี อยู่ด้วยฐานสิบประการ คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ ความเป็นใหญ่ รูป รส
กลิ่น เสียง โภกฐัพพะ เป็นทิพย์ เทวดาบนสวรรค์ชั้นนิมมานรดี มีวิมาน ทิพย์สมบัติและกาย
สวยงามประณีตมาก มีอายุขัย ๘,๐๐๐ ปีทิพย์ หรือ เท่ากับ ๒,๓๐๔ ล้านปีมนุษย์ (๑ วัน ในสวรรค์ชั้น
นิมมานรดีเท่ากับ ๘๐๐ ปีโลกมนุษย์)

สวรรค์ชั้นที่ ๖ (ปรนิมมิตวสวัตตีภูมิ)

ปรนิมมิตวสวัตตีภูมิ เป็นเทวดาภูมิชั้นที่ 6 ที่เทวดามีความสุขความเพลิดเพลินในกามคุณ
ทั้ง ๕ เมื่อปรารถนาใคร่เสวยกามคุณเมื่อใดเทวดาองค์อื่นที่รู้จัก จะคอยปรนนิบัติโดยเนรมิตให้ตาม
ความต้องการ

ที่ตั้งของสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตตี

ปรนิมมิตวสวัตตีภูมิ เป็นยอดภูมิแห่ง
สวรรค์ทั้งหลาย ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ สูงจากชั้น
นิมมานรดีขึ้นไป ๔๒,๐๐๐ โยชน์ เทวดาบนภูมินี้
มีพวกอากาศัญฐเทวดาพวกเดียว

ท้าวปรนิมมิตวสวัตตีเทวราช เป็นผู้ปกครอง
และมีอำนาจปกครองเทวดาทั้ง ๖ ชั้น

ความเป็นอยู่ของเทวดาบนปรินิมิตวสวัตติ

เทพปรินิมิตวสวัตติ อยู่ด้วยฐานสิบประการ คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ ความเป็นใหญ่ รูป รส กลิ่น เสียง โภภะ อัมเป็นทิพย์ เทพปรินิมิตวสวัตติ มีวิมาน ทิพย์สมบัติ และร่างกาย สวยงามประณีตมาก มีอายุขัย ๑๖,๐๐๐ ปีทิพย์ หรือ เท่ากับ ๘,๒๑๖ ล้าน ปีมนุษย์ (๑ วัน ในสวรรค์ชั้น ปรินิมิตวสวัตติ เท่ากับ ๑,๖๐๐ ปีโลกมนุษย์)

สวรรค์ชั้นปรินิมิตวสวัตติ แบ่งเป็น ๒ เขตแดน คือ

▣ แดนเทวดา : มีท้าวปรินิมิตวสวัตติเทวราชปกครอง

▣ แดนมาร : เป็นที่อยู่ของมาร มีปรินิมิตวสวัตติพญามาร เป็นผู้ปกครองมาร

ทั้ง ๕ ประเภท คือ

- กิเลสมาร มาร คือ กิเลส
- ชันธมาร มาร คือ ชันธ ๕
- อภิสังขารมาร มาร คือ บุญบาป
- เทวปุตมาร มาร คือ เทวบุตร
- มัจจุราช มาร คือ ความตาย

เทวดาและมารบนสวรรค์ชั้นปรินิมิตวสวัตติ ต่างปกครองกันเองไม่ขึ้นแก่กัน ต่างอาศัยกัน อยู่อย่างสงบสุข และไม่ได้เป็นศัตรู กันเหมือนอย่างเทวดาในชั้นดาวดึงส์ที่ทำสงครามกับพวกอสูร

พญามารปรินิมิตวสวัตติ เป็นมารที่ผจญพระพุทธเจ้า เพื่อที่จะแย่งโพธิบัลลังก์ที่ประทับนั่ง ของพระองค์ในวันตรัสรู้ เพราะพญามารไม่ประสงค์ให้ใครหลุดพ้นจากกองกิเลสหรืออำนาจของมาร เช่น ตัณหา ราคะ โทสะ โมหะ

ปฏิบัติอย่างไรจึงจะเกิดในสวรรค์ชั้นต่างๆ

สวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา : จะต้องมึหิริและโอตตัปปะ อันเป็นภูมิธรรมของเทวดา รักษาศีลห้าให้ถึงพร้อม และการประกอบกุศลกรรมบถสิบ เช่น การทำทาน ใส่บาตร ฟังธรรม การปฏิบัติธรรม ดังพุทธพจน์ในทานสูตร “ ในการให้ทานนั้น บุคคลบางคนมีความหวังในทาน มีจิตผูกพันให้ทานโดยมุ่งหวังสะสม ให้ทานโดย คิดว่าเมื่อตายไปแล้วจะได้ส่วยผลแห่งทานนี้ เขาผู้นั้น ครั้นให้ทานแล้วตายไป ย่อมเข้าถึงสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา บางคนในโลกนี้ทำบุญด้วยการให้ทาน มีประมาณยิ่งมาก ทำบุญด้วยการรักษาศีลประมาณยิ่ง เขาผู้นั้นเมื่อตายไป ย่อมเข้าถึงสวรรค์ชั้น จตุมหาราช ”

สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ : การให้ทานนั้น ถ้าให้ทานแล้วไม่ได้หวังผล แต่ให้ทานโดย คิดว่าการให้ทานเป็นการดี เขาให้ทานแล้ว เมื่อตายไป ก็ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

สวรรค์ชั้นยามาภูมิ : การให้ทานนั้น ถ้าให้ทานแล้วไม่คิดว่า การให้ทานเป็นการดี แต่เขาให้ทานโดยคิดว่า มารดา บิดา ปู่ ย่า ตา ยาย เคยให้เคยทำกันมา เราไม่ควรทำให้เสียประเพณี เขาจึงให้ทาน เมื่อเขาตายไป ก็ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นยามาภูมิ

สวรรค์ชั้นดุสิตาภูมิ : ในการให้ทานนั้น เขาให้ทานโดยไม่คิดว่า มารดา บิดา ปู่ ย่า ตา ยาย เคยให้เคยทำกันมา เราจึงไม่ควรทำให้เสียประเพณี แต่ให้ทานโดยคิดว่า เราหุงหากิน แต่สมณพราหมณ์เหล่านี้ไม่ได้หุงกิน เราหุงหากินได้ จะไม่ให้ทานแก่สมณะหรือพราหมณ์ผู้ไม่ได้หุงกินไม่ควร เขาจึงให้ทาน เมื่อเขาตายไปก็ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิตาภูมิ

สวรรค์ชั้นนิมมานรดี : บางคนในโลกนี้ยอมให้ข้าว น้ำ เป็นต้น แก่สมณะหรือ พราหมณ์ เขาย่อมมุ่งหวังสิ่งที่ตนได้ถวายไป คือ เขาได้ยึนว่าเทพชั้นนิมมานรดี มีอายุยืน มีวรรณะ มากไปด้วยความสุข เขาจึงคิดว่า เมื่อเราตายไปแล้ว ขอให้เราไปเกิดในสวรรค์ชั้นนิมมานรดี เขาตั้งใจ เช่นนั้นแล้ว เขาย่อมไปเกิดในที่นั้นได้ อย่างนี้เรากล่าว สำหรับผู้ถือศีล ไม่ใช่สำหรับผู้ถือศีล ความตั้งใจ ของผู้มีศีลยอมสำเร็จได้ เพราะเป็นของบริสุทธิ์

สวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตตีภูมิ : บางคนในโลกนี้ยอมหข้าว น้ำ เป็นต้น แก่สมณะ หรือพราหมณ์ เขาย่อมมุ่งหวังสิ่งที่ตนได้ถวายไป คือ เขาได้ยึนว่าเทพชั้นปรนิมมิตวสวัตตีภูมิ มีอายุ ยืนยาว มีวรรณะ มากไปด้วยความสุข เขาจึงคิดว่า เมื่อเราตายไปแล้ว ขอให้เราไปเกิดในสวรรค์ชั้น ปรนิมมิตวสวัตตีภูมิ เขาตั้งใจไว้เช่นนั้น เมื่อเขาตายไป ย่อมไปเกิดในที่นั้นได้ อย่างนี้เรากล่าวสำหรับ ผู้มีศีล ไม่ใช่สำหรับผู้ถือศีล ความตั้งใจยอมสำเร็จได้ เพราะเป็นของบริสุทธิ์

พรหมโลก

พรหมมี ๒ ประเภท คือ

๑. รูปพรหม : เป็นพรหมที่มีรูปร่าง (ชั้น ๕) กับจิตใจ (วิญญาณ) คือ มีทั้งรูปและนาม แต่เป็นอภิสมาณกายหรือกายทิพย์
๒. อรูปพรหม : เป็นพรหมที่ไม่มีรูปร่างกาย มีแต่จิตใจ (วิญญาณ) มีเพียงนามชั้น (ชั้น ๔)

ผู้ที่เกิดเป็นพรหมจะต้องบำเพ็ญกุศลกรรม และขณะจะสิ้นใจนั้นจะต้องกำลังอยู่ในฌาน

รูปพรหม ๑๖ ชั้น

อภินิฐา				
สุกาสี				
สุกาสา				
อตปปา				
อวิหา			สุราवासุมิ ๕	
เวหัพ		อสังญ		จตุตถฌานภูมิ ๒
ปริตตสุภา	อัปปมาณสุภา	สุกกิณฬา	ตติฌานภูมิ ๓	
ปริตตภา	อัปปมาณภา	อาภัสสรา	ทุติฌานภูมิ ๓	
ปารีสชา	ปุโรหิตา	มหาพรหม	ปฐมฌานภูมิ ๓	

ปฏิบัติอย่างไรจึงจะเกิดในชั้นพรหมโลก

ในการให้ทานนั้น เขาให้ทานโดยไม่คิดว่า เมื่อเราให้ทานอย่างนี้ จิตจะเกิดความปลื้มใจและโสมนัส แต่ให้ทานโดยคิดว่า เป็นเครื่องปรุงแต่งจิตใจ เขาจึงให้ทานเมื่อเขาตายไป ก็จะไปยังเกิดในชั้นพรหมโลก

การให้ทานแล้วเป็นเครื่องปรุงแต่จิต จนเป็นเหตุให้เขาเจริญสมถภาวนา จนได้ฌาน
เมื่อเขาตายไป ขณะนั้นยังอยู่ในฌาน จึงจะไปเกิดในพรหมโลกได้

รูปาวจรภูมิ ๑๖ แบ่งเป็น ๔ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ : ปฐมฌานภูมิ ๓

ชั้นที่ ๒ : ทุตติฌานภูมิ ๓

ชั้นที่ ๓ : ตติยฌานภูมิ ๓

ชั้นที่ ๔ : จตุตถฌานภูมิ ๓

ปฐมฌานภูมิ ๓

ปฐมฌานภูมิ ๓: ตั้งอยู่ที่ท่ามกลางอากาศ สูงขึ้นไปจากชั้นปรนิมมิตวสวัตตี ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์
ทั้ง ๓ ภูมินี้ตั้งอยู่ในระดับเดียวกัน พรั่งพร้อมด้วยรัตนะทั้ง ๗ ปราสาทวิมาน สวณ สระโบกขรณีและ
ต้นกัลปพฤกษ์ แบ่งขอบเขตเป็น ๓ ส่วน ส่วนหนึ่งเป็นที่อยู่ของมหาพรหม มีท้าวมหาพรหมที่เป็นใหญ่
ในปฐมภูมิทั้ง ๓ เพียงองค์เดียวส่วนหนึ่งเป็นที่อยู่ของพรหมปุโรหิตา มีพรหมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก
ส่วนหนึ่งเป็นที่อยู่ของ พรหมปาริสาชชา ที่มีพรหมอาศัย อยู่เป็นจำนวนมากเช่นกัน

เมื่อเวลาที่โลกถูกทำลายด้วยไฟ น้ำ หรือ ลม ปฐมฌานภูมิ ย่อมถูกทำลายไปด้วยทุกครั้ง
และเวลาที่โลกเริ่มต้น สร้างขึ้นมาใหม่ปฐมฌานภูมิก็ตั้งขึ้น โดยมีท้าวมหาพรหมองค์เดียวบังเกิด
ขึ้นก่อน ต่อมาพรหมปุโรหิตา และพรหมปาริสาชชา จึงเกิดขึ้นตามมา

☀️ พรหมปาริสาชากุมิ : ก่อนที่ผู้เพ็งจะได้ปฐมฌานใหม่ๆ จะสิ้นใจเสียชีวิต

ได้กำหนดจิตเข้าไป อยู่ในปฐมฌาน ด้วยอำนาจของปฐมฌานที่ยังมีกำลังอ่อนอยู่ จะนำผู้นั้นไปสู่พรหมปาริสาชากุมิ เป็นพรหมชั้นสามัญจธรรมดา เป็นพรหมที่เป็นบริษัทบริวาร คอยรับใช้พรหมที่เป็นหัวหน้า อายุขัยของพรหมกุมินี้ เท่ากับ ๑/๓ มหากาลป์

☀️ พรหมปุโรหิตากุมิ : ก่อนผู้ได้ปฐมฌาน จะสิ้นใจเสียชีวิต ได้กำหนดจิตเข้าไปในปฐมฌาน ด้วยอำนาจของปฐมฌานที่มีกำลังปานกลาง เนื่องจากยังไม่ชำนาญในการเข้าปฐมฌาน จะนำผู้นั้นไปสู่ พรหมปุโรหิตากุมิ เป็นพรหมที่เป็นที่ปรึกษาในกิจการงานของพรหมที่เป็นหัวหน้า และเป็นผู้นำในกิจการทั้งหลายของท้าวมหาพรหม อายุขัยของพรหมในกุมินี้ เท่ากับ ๑/๒ มหากาลป์

☀️ มหาพรหมากุมิ : ก่อนผู้ได้ปฐมฌาน จะสิ้นใจเสียชีวิต ได้กำหนดจิตเข้าไปในปฐมฌาน ด้วยอำนาจของปฐมฌานที่มีกำลังแรงกล้า เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความชำนาญ ในการเข้าและออกปฐมฌานเป็นอย่างดี จะนำผู้นั้นไปสู่ มหาพรหมากุมิ ผู้เป็นหัวหน้าในปฐมฌานกุมิ เรียกว่า “ ท้าวมหาพรหม ” อายุขัยของมหาพรหมากุมิ เท่ากับ ๑ มหากาลป์

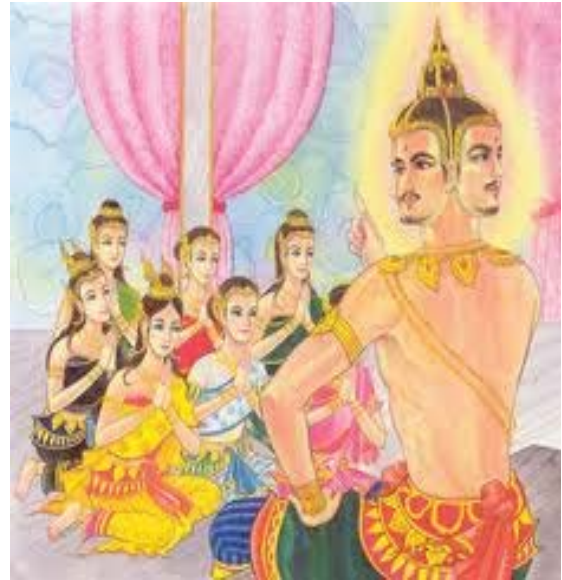
ทุดิยฌานกุมิ ๓

ทุดิยฌานกุมิ : ตั้งอยู่ที่ท่ามกลางอากาศ สูงจากชั้นปฐมฌานกุมิ ขึ้นมา ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์ ทั้ง ๓ กุมินี้ ตั้งอยู่ในระดับเดียวกัน แบ่งขอบเขตออกเป็น ๓ ส่วน ส่วนหนึ่งเป็นที่อยู่ของ อภัสสราพรหม มีฐานะเท่ากับท้าวมหาพรหม ในปฐมกุมิฌาน เป็นใหญ่ในทุดิยฌานกุมิทั้ง ๓ ส่วนหนึ่งเป็นที่อยู่ของ อัมปมาณาภาพรหม มีฐานะเทียบเท่ากับพรหมปาริสาชาในปฐมฌานกุมิ

☀️ พรหมปริตรตา กุมิ : ก่อนที่ผู้เพ็งได้ทุดิยฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปในทุดิยฌาน ด้วยอำนาจของทุดิยฌานที่สามารถละองค์ฌาน คือ วิตกและวิจารณ์ได้ แต่ด้วยกำลังอ่อนอยู่ จะนำผู้นั้นไปสู่พรหมปริตรตา กุมิ เป็นพรหมชั้นสามัญจธรรมดา อันเป็นพรหมที่เป็นบริษัทบริวาร คอยรับใช้พรหมที่เป็นหัวหน้า อายุขัยของพรหมในกุมินี้เท่ากับ 2 มหากาลป์

☀️ พรหมอัมปมาณาภา กุมิ : ก่อนที่ผู้ได้ทุดิยฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปในทุดิยฌาน ที่สามารถละองค์ฌาน คือ วิตกและวิจารณ์ได้ แต่ด้วยกำลังปานกลาง เนื่องด้วยยังไม่มี ความชำนาญในการเข้าทุดิยฌาน จะนำไปสู่ พรหมอัมปมาณาภา กุมิ เป็นพรหมที่เป็นที่ปรึกษาในกิจการงานพรหมที่เป็นหัวหน้า เป็นผู้นำในกิจการทั้งหลายของท้าวอภัสสราพรหม อายุขัยของพรหมในกุมินี้ เท่ากับ ๔ มหากาลป์

☀️ **พรหมอาภัสสรภุมิ** : ก่อนที่ผู้ได้ตติยฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปใน
 ทุตติยฌาน ด้วยอำนาจของตติยฌาน ที่สามารถละองค์ฌาน คือ วิตกและวิจารณ์ได้ และมีกำลัง
 แรงกล้า เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความชำนาญ ในการเข้าและออกตติยฌาน จะนำผู้นั้นไปสู่พรหม
 อาภัสสรภุมิ เป็นหัวหน้าของเหล่าเทพในตติยฌานภุมิ เทียบเท่า ทำมหาพรหมในปฐมภุมิฌาน
 มีอายุขัยเท่ากับ ๘ มหากัลป์

ตติยฌานภุมิ ๓

ตติยฌานภุมิ ๓ : ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ สูงจากชั้นตติยฌานภุมิขึ้นมา ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์
 ทั้ง ๓ ภุมินี้ตั้งอยู่ในระดับเดียวกัน แบ่งขอบเขตออกเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนที่อยู่ของสุภกนิณพรหม
 ผู้มีฐานะเท่ากับทำมหาพรหม ในปฐมภุมิฌาน เป็นใหญ่ในตติยฌานภุมิทั้ง ๓ ส่วนที่อยู่ของ
 อัมปมาณสุภพรหม ผู้มีฐานะเท่ากับพรหมปุโรหิตา ในปฐมฌานภุมิ และส่วนที่เป็นที่ตั้งของ
 ปรีตตสุภพรหม ผู้มีฐานะเทียบเท่ากับพรหมปาริสาชชาในปฐมฌานภุมิ

☀️ **พรหมปรีตตสุภาภุมิ** : ก่อนผู้เพ็งได้ตติยฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไป
 ในตติยฌาน ด้วยอำนาจของตติยฌานที่สามารถละองค์ฌาน คือ ปีติได้ แต่เนื่องด้วยยังมีกำลัง
 อ่อนอยู่ จะนำผู้นั้นไปสู่ พรหมปรีตตสุภภุมิ เป็นพรหมชั้นสามัญชรรมดา อันเป็นพรหม
 ที่เป็นบริวาร คอยรับใช้พรหมที่เป็นหัวหน้า อายุขัย ๑๖ มหากัลป์

☀️ **พรหมอัปปมาณสุภาภูมิ** : ก่อนที่ผู้ใดตัดตติยฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไป ตติยฌาน ด้วยอำนาจของตติยฌานที่สามารถระงับอารมณ์ คือ ปีติได้ แต่เนื่องด้วยยังมีกำลังปานกลาง เนื่องด้วยไม่มีความชำนาญในการเข้าตติยฌาน จะนำผู้นั้นไปสู่พรหมอัปปมาณสุภาภูมิ เป็นพรหมที่เป็นที่ปรึกษาในกิจการงานของพรหมที่เป็นหัวหน้า และเป็นผู้นำในกิจการทั้งหลายของท้าวมหาพรหม อายุกเท่ากับ ๓๒ มหากัลป์

☀️ **พรหมสุภิกขมาภูมิ** : ก่อนที่ผู้ใดตัดตติยฌานจะสิ้นใจตาย ได้กำหนดจิตเข้าไป ในตติยฌาน ด้วยอำนาจของตติยฌานที่สามารถระงับอารมณ์ได้ คือ ปีติได้ และมีกำลังแรงกล้า เนื่องจากเป็นผู้มีความชำนาญ ในการเข้าตติยฌาน จะนำเข้าไปสู่ พรหมสุภิกขมาภูมิ เป็นพรหมที่เป็นหัวหน้าในตติยฌานภูมิ เทียบเท่ากับ ท้าวมหาพรหมในปฐมภูมิฌาน อายุขัยของพรหมในภูมินี้ เท่ากับ ๖๔ มหากัลป์

จตุตถฌานภูมิ ๗

จตุตถฌานภูมิ๗ : เป็นที่เกิดของผู้ที่เจริญสมถกรรมฐาน ทำสมาธิจนบรรลุถึงจตุตถรูปฌาน จตุตถรูปฌาน มี ๒ แบบ คือ อุเบกขา เอกัคคตา เป็นที่อาศัยของเวหน์ปลาพรหม อัสยัญสัตตพรหม และพรหมอนาคามี ในสุทธาวาสภูมิ ๕

☀️ **เวหัพผลาณภูมิ** : ก่อนที่ผู้เพ็งจะได้จตุตถฌานใหม่ๆ จะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปอยู่ในจตุตถฌาน ที่สามารถระงองค์ฌาน คือ สุขลงได้เหลือแต่อุเบกขาเป็นเอกัคคตา แต่เนื่องด้วยยังมีกำลังอ่อนอยู่ จะนำผู้ นั้นไปสู่วรกรรมเวหัพผลาณภูมิ ซึ่งเป็นพรหมที่มีผลไพบุลย์ เพราะพ้นจากอำนาจอันตรายใดๆ เมื่อคราวที่โลกถูกทำลายด้วยไฟนั้น ย่อมทำลายไปจนถึงปฐมฌานภูมิ ๓ เมื่อถึงคราวที่โลกถูกทำลายด้วยน้ำ ปฐมภูมิ ๓ และทุติยภูมิ ๓ ถูกทำลายลงไป ครั้นเมื่อโลกถูกทำลายด้วยลม ปฐมภูมิ ๓ ทุติยภูมิ ๓ และตติยภูมิ ๓ ก็ทำลายลงไปทั้ง ๙ ภูมิ บรรดาพรหมที่อาศัยอยู่ในภูมิเหล่านั้น ต้องถึงการสิ้นอายุขัยลงไปด้วย วิมานและทิพย์สมบัติของพรหมทั้งหลาย ก็ถูกทำลายลงไปเช่นกัน

ส่วนเวหัพผลาณภูมิที่อยู่ในจตุตถฌานภูมิ พ้นจากการถูกไฟ น้ำ ลมทำลาย บรรดาพรหมที่เกิดและอาศัยอยู่ในภูมินี้ จึงมีอายุขัยอยู่จนเต็ม ๕๐๐ มหากัลป์ เพราะอำนาจของจตุตถฌานที่เกิดพร้อมด้วยอุเบกขาเวทนา

☀️ **อัสถุณีสัตตาณภูมิ** : ก่อนที่ผู้ได้จตุตถฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปอยู่ในจตุตถฌาน ด้วยอำนาจของตติยฌานที่สามารถระงองค์ฌาน คือ ปิติได้ แต่เนื่องด้วย ยังมีกำลังปานกลาง เพราะยังไม่มีมีความชำนาญในการเข้าออกจากจตุตถฌาน จะนำผู้ นั้นไปสู่วรกรรมอัสถุณีสัตตาณภูมิ อันเป็นภูมิที่ปฏิสนธิกรรมรูปอย่างเดียว คือ รูปพรหมที่มีแต่รูปอย่างเดียว ไม่มีนามชั้นเรียกว่า พรหมลูกฟัก จะอยู่หนึ่งเหมือนพระพุทธรูป โดยจะมีอิริยาบถต่างๆ ขึ้นอยู่กับตอนที่สิ้นใจว่า อยู่ในท่าไหน เมื่อไปเกิดเป็นอัสถุณีสัตตาพรหม ก็จะนำอยู่ในท่านั้น 500 มหากัลป์ แล้วนามชั้นจึงจะเกิดขึ้น เพื่อนำผู้ นั้นไปเกิดในภพชาติใหม่

เวหัพผลาณภูมิและอัสถุณีสัตตาณภูมิ ตั้งอยู่ที่ท่ามกลางอากาศ สูงจากชั้นตติยฌานภูมิขึ้นมา ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์ พรั่งพร้อมด้วยรัตนะทั้ง ๗ วิมาน สวน สระโบกขรณี และต้นกัลปพฤกษ์ พรหมใน ๒ ภูมินี้ มีอายุขัย 500 มหากัลป์ และเห็นกันและกันได้ โดยไม่ต้องเนรมิตกายให้หายาบ แต่ถ้าพรหมต่างภูมิกัน พรหมที่อยู่ชั้นสูงกว่าสามารถเห็น พรหมที่อยู่ชั้นที่ต่ำกว่าได้ ส่วนพรหมที่อยู่ชั้นต่ำกว่าไม่สามารถมองเห็น พรหมที่อยู่ชั้นที่สูงกว่าได้

☀️ **สุทธาวาสภูมิ ๕** : พระอนาคามีบุคคล เป็นผู้ที่มีความบริสุทธิ์จาก ลักกายทิฐฐิ (ความเห็นผิดว่ามีตัวตน) วิกิจฉา (ความลังเลสงสัยในพระรัตนตรัย) สีลัพพตปรามาส (ความยึดมั่นในศีลและพรตนอกพระพุทธศาสนา) กามราคะ (ความยินดีติดใจในกามคุณอารมณ์) และปฏินะ (ความขัดเคืองใจรูปราคะ) ด้วยอำนาจของวิปัสสนาปัญญา

พระอนาคามี ในขณะที่กำลังจะละสังขารจากโลกมนุษย์อยู่ในปัจจุภพ ย่อมบังเกิด
ณ สุทธาวาสภูมิ ๕ ตามอำนาจของอินทรีย์ ๕ ประการ คือ

สัทอินทรีย์แก่กล้า ย่อมบังเกิดใน อวิหาภูมิ

วิริยอินทรีย์แก่กล้า ย่อมบังเกิดใน อตปปาภูมิ

สตินทรีย์แก่กล้า ย่อมบังเกิดใน สุทัตสาภูมิ

สมาธิอินทรีย์แก่กล้า ย่อมบังเกิดใน สุทัตสีภูมิ

ปัญญาอินทรีย์แก่กล้า ย่อมบังเกิดใน อภินิฐาภูมิ

ส่วนบุคคลอื่นที่ได้ปัจจุภพ แต่ไม่ใช่พระอนาคามีบุคคล ก็ไม่สามารถบังเกิดในภูมินี้ได้

❖ **อวิหาภูมิ** : ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ สูงจากชั้นเวฬุผลาภูมิและอสัญญสัตตภาภูมิขึ้นไป ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์ พร้อมด้วยรัตนะทั้ง ๗ วิมาน สวณ สระโบกขรณี และต้นกัลป์พฤกษ์ เป็นภูมิของพรหมที่จะไม่ละทิ้งสถานที่ของตนเลย จนกว่าจะหมดอายุขัย (อายุขัย ๑,๐๐๐ มหากัลป์)

อวิหาพรหมนี้มีสัทอินทรีย์แก่กล้า อวิหาพรหมเมื่อจุติจะไม่เกิดซ้ำภูมิเดิมอีก แต่จะอุบัติในพรหมชั้นสูงๆ ขึ้นไป หรือถ้าบำเพ็ญเพียรจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ก็จะดับขันธเข้าสู่ปรินิพพานในภูมินี้

❖ **อตปปาภูมิ** : ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ สูงจากชั้นอวิหาภูมิขึ้นไป ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์ พร้อมด้วยรัตนะทั้ง ๗ วิมาน สวณ สระโบกขรณี และต้นกัลป์พฤกษ์ อตปปาพรหม มีอายุขัย ๒,๐๐๐ มหากัลป์ อตปปาภูมิ เป็นภูมิที่อยู่ของพรหมที่มีแต่ความสงบร่มเย็น ไม่ได้เดือดร้อนใจ เพราะนิยมเข้าฌาน หรือเข้าผลาสมาบัติอยู่เสมอ อตปปาพรหมมีวิริยอินทรีย์แก่กล้า มีอายุขัย ๒,๐๐๐ มหากัลป์ จุติแล้วจะไม่เกิดซ้ำในภูมิเดิมอีก แต่จะไปอุบัติเกิดในพรหมชั้นสูงๆ ขึ้นไป หรือถ้าบำเพ็ญเพียรจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ก็จะดับขันธ เข้าสู่ปรินิพพานในภูมินี้

✚ **สุทฺธสทาภุมิ** : ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ สูงจากอดตปาภุมิขึ้นไป ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์
 พรั่งพร้อมด้วยรัตนะทั้ง ๗ วิมาน สวน สระ โบกขรณี และต้นกัลปพฤกษ์ สุทฺธสทาพรหม
 ทั้งหลายย่อมบริบูรณ์ ด้วยจักขุทั้ง ๔ มีปราสาทจักขุ (ตาเนื้อ) ทิพจักขุ (ตาทิพย์) ฌัมจักขุ
 (โสดาปัตติมรรค สกทาคามีมรรค อนาคามีมรรค) และปัญญาจักขุ (ญาณจักขุ)

สุทฺธสทาพรหมมีสตินทรีย์แก่กล้า มีอายุขัย ๔,๐๐๐ มหากัลป์ จุตี้แล้วจะไม่เกิดซ้ำในภุมิเดิมอีก
 แต่จะไปอุบัติเกิดในพรหมชั้นสูงๆ ขึ้นไป หรือหากบำเพ็ญเพียรจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ก็จะได้
 ฌันช้เข้าสู่ปรินิพพานในภุมินี้

✚ **สุทฺธสตีภุมิ** : ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ สูงจากสุทฺธสทาภุมิขึ้นไป ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์
 สุทฺธสตีพรหม มีปราสาทจักขุ ทิพย์จักขุ ปัญญาจักขุ แก่กล้ายิ่งกว่าสุทฺธสทาพรหม แต่มีฌัมจักขุ
 เสมอกัน สุทฺธสตีพรหมมีสมาชินทรีย์แก่กล้า อายุขัย ๘,๐๐๐ มหากัลป์ จุตี้แล้วจะไม่เกิดซ้ำในภุมิ
 เดิมอีก แต่จะไปอุบัติเกิดในพรหมชั้นสูงๆ ขึ้นไป หรือถ้าบำเพ็ญเพียรจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์
 ก็จะได้ฌันช้เข้าสู่ปรินิพพานในภุมินี้

✚ **อกนิฏฐาภุมิ** : ตั้งอยู่ท่ามกลางอากาศ สูงจากสุทฺธสตีภุมิขึ้นไป ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์
 พรั่งพร้อมด้วยรัตนะทั้ง ๗ วิมาน สวน สระ โบกขรณี และต้นกัลปพฤกษ์ อกนิฏฐาพรหม
 มีอายุขัย ๑๖,๐๐๐ มหากัลป์ อกนิฏฐาภุมิ เป็นภุมิที่สูงสุดในสุทธาวาสภุมิ เป็นพรหมที่มีคุณธรรม
 สูงสุด เป็นผู้ที่มีปัญาอินทรีย์แก่กล้ากว่าอินทรีย์อื่น เมื่อบรรลุนเป็นพระอรหันต์แล้ว ก็จะไปนิพพาน
 ในภุมินี้ ส่วนพรหมเบื้องต่ำทั้ง ๔ คือ อวิหาพรหม อดตปาพรหม สุทฺธสทาพรหม และสุทฺธสตี
 พรหม เมื่อยังไม่ได้บรรลุนเป็นพระอรหันต์ ลั้นอายุขัยลงแล้ว จะต้องไปบังเกิดในสุทธาวาสภุมิ
 เบื้องบนขึ้นไป

พระเจดีย์ผ้าขาว (ทุสสะเจดีย์)

พระเจดีย์ผ้าขาว เป็นเจดีย์ที่บรรจุพระภูษาคฤหัตถ์ของพระโพธิสัตว์ ในขณะที่ทรงออก
 ผนวช ขณะนั้นขณิกการพรหมในชั้นอกนิฏฐพรหมได้นำบริวาร ๘ มาถวายพระโพธิสัตว์ และประคอง
 ผ้าขาวทรงของพระองค์มาถึงนิฏฐสุทธาวาสพรหม แล้วเนรมิตพระเจดีย์ขาวขึ้นมา เพื่อประดิษฐาน
 ผ้าขาวเครื่องทรงของพระโพธิสัตว์ พระเจดีย์ผ้าขาว เป็นเจดีย์แก้วที่มีรัศมีงามสุกใส สูง ๘๖,๐๐๐ วา
 นับเป็นทิวสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนาที่พรหมสักการะบูชาอย่างไม่ขาดสาย

อรุปาวจรภูมิ ๔

ผู้ที่เห็นโทษของการมีร่างกายว่าเป็นทุกข์ เช่น ทุกข์จาก โรคภัยไข้เจ็บ จึงเพียรเจริญสมถภาวนาจนได้ปัญญาอรุปฌาน แต่ก็ไม่ปรารถนาที่จะมีรูปร่างกาย จึงบำเพ็ญสมถภาวนาต่อจนได้อรุปฌาน เมื่อสิ้นชีวิตลง ด้วยกำลังของ อรุปฌาน สมาธิ จิตก็จะไปปฏิสนธิใน อรุปพรหม ๔ ตามความละเอียดของจิตและกำลัง อรุปพรหม ๔ เป็นภูมิที่มีแต่อากาศอันว่างเปล่า เป็นที่พำนักของพรหมที่ไม่มีรูปร่าง มีแต่นามชั้น ๔ ที่เกิด ดับติดต่อกันโดยไม่มีระหว่างกัน ตั้งแต่ปฏิสนธิเป็นต้นไป

☀️ **อากาศานัญญาตณภูมิ** : ก่อนที่ผู้ได้ปฐมอรุปฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปอยู่ในปฐมอรุปฌาน โดยกำหนดเอาอากาศที่อยู่ในปฏิภาคนิมิตมาเป็นอารมณ์ โดยภาวนาว่า “อากาศมีไม่สิ้นสุด” ด้วยอำนาจของปฐมอรุปฌาน จะนำผู้นั้นไปสู่อากาศานัญญาตณภูมิ มีอายุขัย ๒๐,๐๐๐ มหากัลป์

☀️ **วิญญานัญญาตณภูมิ** : ก่อนที่ผู้ได้ทุติยอรุปฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปอยู่ในทุติยอรุปฌาน ด้วยการพิจารณา “จิตที่เข้าไปรู้อากาศไม่มีที่สิ้นสุด ในอากาศานัญญาตณภูมิ” ด้วยอำนาจของทุติยอรุปฌานจะนำผู้นั้นไปสู่วิญญานัญญาตณภูมิ ซึ่งอยู่สูงจากอากาศานัญญาตณภูมิ ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์ วิญญานัญญาตณพรหม มีอายุขัย ๔๐,๐๐๐ มหากัลป์

☀️ **อากิญจัญญาตณภูมิ** : ก่อนที่ผู้ได้ตติยอรุปฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปในตติยอรุปฌาน ด้วยการพิจารณา ความไม่มีอะไร ด้วยอำนาจของอรุปฌานที่ ๒ จะนำผู้นั้นไปสู่อากิญจัญญาตณภูมิ อยู่สูงขึ้นจากวิญญานัญญาตณภูมิ ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์ อากิญจัญญาตณพรหม มีอายุขัย ๖๐,๐๐๐ มหากัลป์ เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ดำริที่จะโปรดท่านอาหารดาบส แต่เมื่อทรงส่องทิพย์จักขุญาณ ทรงประจักษ์ว่าท่านจตุติไปเสวยอากิญจัญญาตณภูมิ ตั้งแต่ ๗ วันก่อนที่พระโพธิสัตว์จะทรงตรัสรู้

☀️ **เนวสัณญานาสัณญายตณภูมิ** : ก่อนที่ผู้ได้จตุตถอรุปฌานจะสิ้นใจ ได้กำหนดจิตเข้าไปสู่จตุตถอรุปฌาน ด้วยการพิจารณาสัณญาที่เข้าไปรู้ ในบัญญัติอารมณ์ว่า มีก็ไม่ใช่ ไม่มีก็ไม่ใช่ ด้วยอำนาจของจตุตถอรุปฌานที่สูงที่สุด จะนำผู้นั้นไปสู่เนวสัณญานาสัณญายตณภูมิ เนวสัณญานาสัณญายตณภูมิ สูงจากอากิญจัญญาตณภูมิ ๕,๕๐๘,๐๐๐ โยชน์ มีอายุขัย ๘๔,๐๐๐ มหากัลป์

☀️ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ถึงแม้ว่าผู้เขียน จะไม่เคยได้ไปท่องดินแดนสวรรค์ หรือ ชั้นพรหมโลก อาจจะเพราะบุญของข้าพเจ้า ยังไม่ถึง ที่จะได้ไปสัมผัสกับสิ่งเหล่านั้น แต่ข้าพเจ้า ก็เชื่อว่า สวรรค์หรือนรก มีจริง เพียงแต่เราได้เคยไป สัมผัสกับสิ่งเหล่านั้นหรือไม่ เพราะว่าข้าพเจ้าเอง ก็เคยไปแดนนรกมาแล้ว จากการที่เคยสมาธิ และเกิด นิमितหลังจากนั้น ตามที่จะได้กล่าวต่อไป

☀️จากที่ข้าพเจ้าเคยสมาธิ และบริกรรมพระคาถา จนจิตสงบไปอยู่ในระดับหนึ่ง ต่อมาข้าพเจ้าก็นิมิตเห็นตัวเอง เหมือนอยู่ที่ใดซักที่หนึ่ง บรรยากาศที่นั่นดูมืดครึ้ม เหมือนถ้ำ หรือใต้ดิน ซึ่งข้าพเจ้าเองก็ไม่แน่ใจ จากภาพที่ปรากฏในนิมิตนั้น มีผู้คนมากมายเข้าแถว เป็นตอนทั้งชายหญิง เพื่อรออะไรบางอย่าง ซึ่งข้าพเจ้าก็ไม่แน่ใจ ข้าพเจ้าก็อยู่ในแถวนั้นด้วย ก็ไม่รู้เหมือนกันว่ามาเข้าแถวรออะไรเหมือนกัน ทุกคนก็ค่อยๆเดินต่อๆกันไปจนถึงจุดหมาย ปลายทาง สักพักข้าพเจ้าก็เห็นภาพ เหมือนมีภูเขาลูกใหญ่ ซึ่งทุกคนก็ต่างมุ่งหน้าไปในที่ แห่งนั้น ข้าพเจ้าก็ไม่เข้าใจว่าทำไมทุกคนต้องเดินไปที่แห่งนั้น ข้าพเจ้าก็เดินตามไปด้วย เช่นกัน เมื่อถึงจุดหมายปลายทาง ก็ต่างเห็นว่าทุกคนพยายามปีนป่ายภูเขา นั้น เหมือนให้ไต่ ขึ้นไปเรื่อยๆ ทุกคนก็มีหน้าที่ต้องไต่ขึ้นไป ช่วงที่ให้ก้าวแต่ละก้าวมันก็ดูห่างกันมาก คุนากลัว แต่ทุกคนก็ต้องไต่และปีนป่ายขึ้นไป สุดท้ายก็มาถึงเวลาที่ข้าพเจ้าต้องปีนป่ายบ้าง ข้าพเจ้ามองไปข้างหลัง ก็เห็นมีบุคคลอื่นๆ ต่อจากข้าพเจ้าที่ต้องปีนป่ายด้วยเช่นกัน ข้าพเจ้าก็ปีนป่ายภูเขา ขึ้นไปที่ละชั้น ทีละชั้น แต่ละชั้นก็ค่อยๆ ห่างกันมากขึ้นเรื่อยๆ อันที่จริงข้าพเจ้าก็ไม่รู้ว่าทำไมพวกเราต้องมาปีนป่ายภูเขาสูงนี้ แต่เหมือนว่าต้องทำแบบนั้น ข้าพเจ้าก็ปีนป่ายจนเกือบ จะถึงปลายสุดของยอดภูเขา มองไปข้างล่างก็คุนากลัวมาก แอบมองคนข้างๆ ก็เห็นทุกคนก็ปีนป่าย ภูเขาเหมือนข้าพเจ้าเช่นกัน เพราะถึงปลายทาง ของสุดยอดภูเขา ข้าพเจ้ารู้สึกเหนื่อยล้า และมีอาจก้าวขาปีนป่ายต่อไปได้อีก เพราะว่าช่วง ขาที่ให้ข้าพเจ้าปีนป่ายนั้น รู้สึกว่ามันสูงและห่างเกินกว่าที่ข้าพเจ้าจะก้าวต่อไปได้ ข้าพเจ้าก็

ตัดสินใจอะไรจะเกิดก็เกิด สงสัยเราคงป็นได้เท่านี้ ขึ้นไปก็ไม่ได้ ลงก็ไม่ได้คงเสียชีวิตแล้ว
 แน่แท้ ด้วยจิตที่กำลังคิดอยู่นั้น อยู่ดีๆ ก็มีความรู้สึกเหมือนมีใครซักคนหนึ่งอยู่ด้านหลัง
 ข้าพเจ้า หิวร่างกายของข้าพเจ้าหะขามยอคฤเขา ข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนตัวเองเบาหวิว
 และแอบมองไปด้านหลัง รู้สึกว่าท่านนั้นจะเป็นชายรูปร่างใหญ่ กำยำ ผิวสีคล้ำ และเห็น
 เหมือนนุ่งผ้าโจงกระเบนสีแดง แต่ใส่เสื้อหรือไม่ข้าพเจ้าจำไม่ได้ เพราะเห็นไม่ได้ทั้งหมด
 ถูกท่านหิวไว้ มีความรู้สึกเหมือนตัวเราเบามากท่านหิวไว้ เมื่อขำอีกฝั่งได้ ก็รู้สึกดีใจ
 แต่ก็มองเห็นทุกคนต่าง ก็ต้องป็นปายอยู่เช่นเดิม ซักพักเห็นชายชราผู้หนึ่ง กำลังป็นปายถึง
 ยอดเขาเหมือนข้าพเจ้า ก็เริ่มไม่ไหวแล้วเช่นกัน ข้าพเจ้าจึงคิดว่า คงไม่เป็นไร ถ้าท่านชาย
 ผู้นั้นมาช่วยก็คงจะดี ซักพักข้าพเจ้าก็เห็นท่านชายที่นุ่งผ้าแดง หิวร่างกายของชายชราผู้นั้น
 หะขามมาด้วยเช่นกัน ในใจข้าพเจ้าคิดว่าชายชราผู้นั้นคงรอดและขำฝั่งมาได้แน่นอน
 อย่างข้าพเจ้า แต่อยู่ดีๆ ข้าพเจ้าก็เห็นร่างกายของลุงชายชราผู้นั้นหล่นลงมา ขณะหิวร่างกาย
 ขำฝั่งยอคฤเขา ตกลงมาสู่พื้น ข้าพเจ้าก็ตกใจก็เหตุการณ์นั้น แล้วมองบริเวณที่ลุงชายชรา
 ผู้นั้นตกลงไป ก็พบว่าร่างกายของลุงชายชราผู้นั้น ถูกเหล็กแหลมมากมายในพื้นที่มืดมด
 ร่างกายติดกับกับร่างของคุณลุงผู้นั้น โลหิตท่วมร่างกายของคุณลุงผู้นั้น เป็นภาพที่น่ากลัวมาก
 ข้าพเจ้าก็สะดุ้งออกจากพะวังในสมาธิ ด้วยตอนนั้น ข้าพเจ้าเอง ก็ไม่รู้ว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็น
 หมายถึงอะไรกันแน่ จนกระทั่งข้าพเจ้า ได้ไปอ่านพบในหนังสือธรรมะเกี่ยวกับเรื่องของ
 นรกอบายภูมิ ว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นนั้นเป็นนรกภูมิ มหานรกขุมที่ ๗ มหาตปปะนรก คือ
 นรกที่บุคคล เชื่อว่าธรรมเป็นของไม่ดี ไม่มีประโยชน์ แต่กลับเห็นว่าธรรมเป็นของดีมี
 ประโยชน์ เรียกว่า มิจฉาทิฏฐิบุคคล ซึ่งมีความผิด ๑๐ ประการ ดังที่ตัวผู้เขียนเองก็มี
 วิวาภกรรมในเรื่องหน้าที่การงาน ไม่เป็นที่รักแก่หัวหน้างาน หรือทำเรื่องใดๆ ก็มักจะ
 ประสบกับปัญหาอยู่ตลอดเวลา พยายามทำความดีกับผู้ใด ก็ไม่เกิดประโยชน์ เขาไม่ชอบ
 หน้าอิฉาริษยาถูกเหยียดหยาม ซึ่งเป็นผลมาจากกรรมของเราที่ทำในอดีตชาติ จากการดู
 ถูกหรือกล่าวล่วงเกิน พระรัตนตรัย หรือผู้ทรงศีล ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์เมื่อในอดีตชาติ
 ที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งผู้เขียนเคยได้รับฟังจากบุคคลที่เป็นผู้ทรงฌาณ เคยกล่าวบอกกับข้าพเจ้าไว้
 เรื่องที่ข้าพเจ้าได้เห็นนี้ ก็เป็นหนึ่งในนรกภูมิ หากข้าพเจ้าสิ้นชีวิต ก็ต้องพบกับนรกภูมิ
 มหานรกขุมที่ ๗ เพราะเรื่องที่เราทำผิดพลาดในเรื่องของธรรม ไม่ใช่เรื่องของธรรม

เรื่องของพระรัตนตรัย ที่ข้าพเจ้าอาจจะเคยกล่าวล่วงเกินไว้แล้วในอดีต อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่พระพุทธองค์ ต้องการให้ข้าพเจ้าได้เห็นกับประจักษ์ตาตัวเอง ในผลของกรรม และการกระทำนั้น ของเราที่ทำได้ แล้วเราต้องมาชดใช้ในที่แห่งนี้ หากเราหมดบุญ หรือทำผิดก็ต้องชดใช้กรรม ข้าพเจ้าจึงเชื่อว่านรก และสวรรค์มีจริงดังที่ข้าพเจ้าพบอยู่ กรรมเป็นเรื่องของการกระทำ ทำอย่างไรก็ต้องชดใช้ชดใช้นั้น มีอาจแก้กรรมได้ ไม่มีอะไรใหญ่เกินกรรม แต่สามารถสร้างบุญกุศลและสร้างบารมี เพื่อลดแรงกรรม หรือเลื่อนกรรมให้เบาบางลงได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถแก้กรรมได้ทั้งหมด เพราะฉะนั้น ถ้าไม่อยากมีกรรมที่ไม่ดี คิดตัวเราไปทุกภพทุกชาติ ก็ควรหมั่นสร้างความดี คิดดี ทำดี ละเว้นความชั่ว ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งกายกรรม วาจากรรม มโนกรรม และสร้างบุญกุศล ทั้งทานบารมี รักษาศีล ปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิ ให้จิตใจสงบ บริสุทธิ์ ถวายแด่พระรัตนตรัยและองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อให้หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งปวง เข้าสู่แดนพระนิพพาน ตามคำสอนของพระพุทธองค์ ซึ่งผู้เขียนจะขอกกล่าวต่อไปในเรื่องของอบายภูมิตามที่จะขอกกล่าวดังนี้

อบายภูมิ ๔

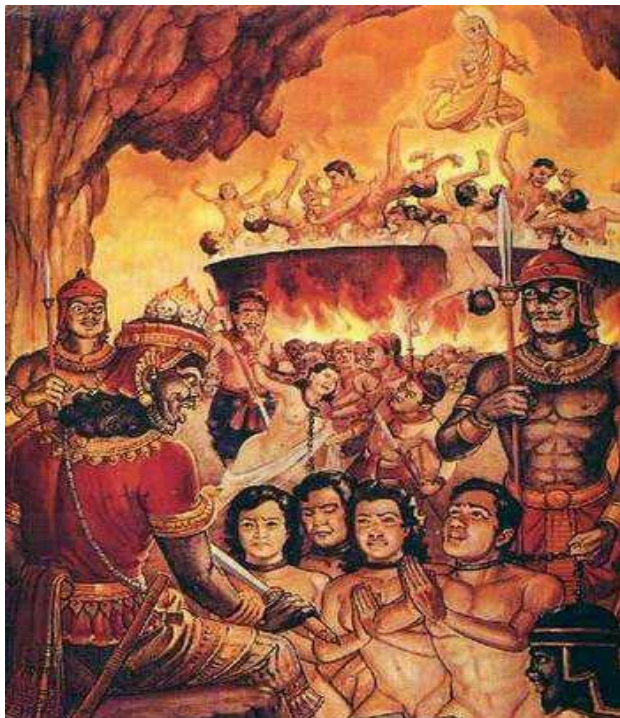
อบายภูมิ : ทุกติภูมิ หมายถึง ภูมิอันเป็นที่อยู่แห่งสัตว์ จำพวกที่ทำกุศลได้ยาก มี ๔ ภูมิ คือ

๑. นรียภูมิ เป็นภูมิของสัตว์นรก
๒. เปตติภูมิ เป็นภูมิของเปรต
๓. อสุรกายภูมิ เป็นภูมิของอสุรกาย
๔. ดิรัจฉานภูมิ เป็นภูมิของสัตว์เดียรัจฉาน

■ ภูมิของสัตว์นรก - นรียภูมิ : ภูมิของสัตว์นรก หมายถึง ที่อยู่ของสัตว์ที่ต้องถูกทรมาน จนหาความสุขไม่ได้ แบ่งแยกเป็น ๒ ภูมิ คือ

๑. มหานรก ได้แก่ นรกขุมใหญ่ ๘ ขุม
๒. อุตสทนรก ได้แก่ นรกขุมย่อยจากมหานรก เรียกว่า จุพนรก

มหานรกมีประตูอยู่ ๔ ทิศ แต่ละทิศมีอุสสทนรก ๔ ชุมย่อย มหานรกชุมหนึ่งๆ จะมี ๑๖ ชุมย่อย มหานรก ๘ ชุมใหญ่ จึงมี อุสสทนรก หรือจุพนรก อันเป็นนรกชุมย่อย ทั้งสิ้น ๑๒๘ ชุมย่อย

การพิจารณาโทษของท่านพญายม

ในมหานรก พระยายมราช เป็นผู้ทรงธรรมยิ่ง มีเครื่องประดับเป็นสีทอง มีแก้วมณี เป็นเครื่องประดับทั้งเสื้อและผ้าห่ม หน้าตา อิมเอิบสวยงาม ผิวเนื้อละเอียดอ่อนข้างเหลือง ทรงพรหมวิหารดี มีอารมณ์ดียิ้มแย้มแจ่มใสอยู่ตลอดเวลา ท่านพิจารณาความด้วย ความสัจ ซื่อยุติธรรม โดยผู้ตายยอม จะต้องไปพบกับ พระยายมราชก่อน เพื่อให้ท่านพิจารณาบาป บุญคุณโทษที่ผู้ตายได้กระทำไว้ก่อนตาย

โดยบุญที่ผู้ตายได้ทำขณะที่เป็นมนุษย์ เทวดาจะบันทึกอยู่ในแผ่นทองคำสุก เมื่อพระยายมราช ท่านได้พิจารณาแล้ว พญายมก็จะชี้ให้ผู้ตายนั้นขึ้นไปบนสวรรค์ อันมีวิมานเป็นทองคำ ที่ประดับด้วยแก้ว ๗ ประการ และมีนางฟ้าเป็นบริวารแลมีบริโศกเป็นทิพย์ แต่หากผู้ตายได้ทำบาปกรรม อันใดไว้ เทวดาก็จะตราบัญชี รายชื่อผู้นั้นลงใน แผ่นหนังสุนัข เมื่อท่านพระยายมราชพิจารณาเห็นแล้ว ก็จะไต่ถามผู้เสียชีวิตถึงความผิดเหล่านั้น ถ้าผู้เสียชีวิตไม่ปฏิเสธ ก็จะให้ยมบาลนำผู้นั้น ลงไปชดใช้กรรมเสวยทุกข์อยู่ในนรกตามความหนักเบา ของบาปกรรมที่ผู้เสียชีวิตนั้นได้กระทำไว้ก่อนตาย

ผู้เสียชีวิตที่ได้กระทำทั้งบุญและบาป พระยายมราชก็จะพิจารณาทั้งบุญและบาปพร้อมกันไป โดยหากว่าบุญมีน้ำหนักมากกว่าฝ่ายบาป ผู้เสียชีวิตนั้นก็จะได้ไปเสวยบุญในสวรรค์ก่อน เมื่อหมดบุญแล้วก็ต้องลงมารับโทษในนรกต่อไป แต่หากว่าฝ่ายบาปมีน้ำหนักมากกว่า ผู้เสียชีวิตนั้นยอมต้องไปชดใช้กรรมในนรกก่อน จึงจะได้ไปเสวยผลบุญบนสวรรค์ในโอกาสต่อไป

ส่วนผู้ที่กระทำบุญและบาปเสมอกัน พระยายมราชและเทพยดาถือตามบัญชีนั้น ให้ผู้เสียชีวิต เป็นยมราชเป็นยมบาลอยู่ ๑๕ วัน มีสมบัติทิพย์ดุจเทวดา และตกนรกอีก ๑๕ วัน จนสิ้นแห่งบาปกรรม

บาปกรรมที่นำไปสู่มหานรก

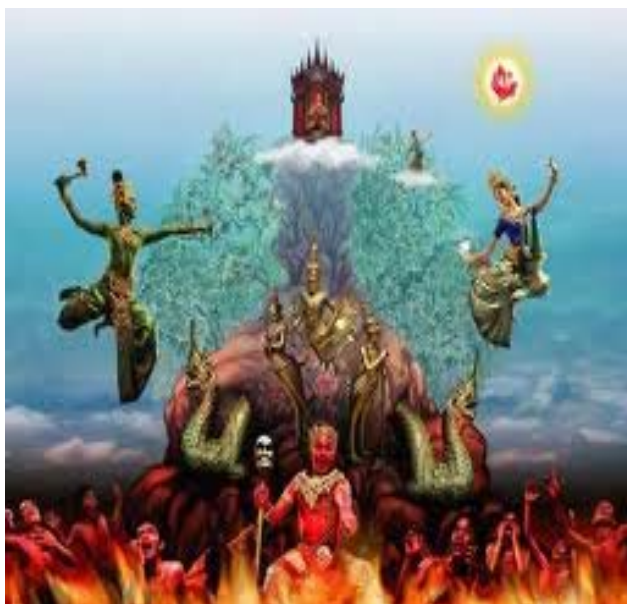
<u>มหานรก</u>	<u>กรรมที่นำไปสู่มหานรก</u>	<u>เศษของกรรม</u>
สัตถุชีวะนรก	ทำร้ายรังแกผู้ที่ต่ำต้อยกว่าหรือฆ่าผู้อื่น	อายุสั้น
กาฬสูตตะนรก	ฆ่านักบวช ภิกษุ สามเณร ดาบส ผู้ทาศีล	อายุสั้น
สังฆาตตะนรก	ทรมาณสัตว์ที่ตนกำลังใช้ประโยชน์ ข้าราชการที่รับสินบนเพื่อตัดสินลงโทษ ผู้บริสุทธิ์	ทุกข์ทรมานก่อนตาย ด้วยโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ เช่น อัมพฤกษ์ อัมพาต
จูปโรวะนรก	ผู้จุดไฟเผาป่าเพื่อจับสัตว์ป่า ชาวประมง ที่ใช้ไฟฟ้า ไซยาพิษ เพื่อจับปลาหรือ บุคคลที่ขังสัตว์ไว้ฆ่า หรือบุคคลที่เสพ สุราจนเมาทำร้ายผู้อื่น	ทรมานก่อนตายด้วย โรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ เช่น โรคมูมิแพ้ โรคมะเร็ง
มหาโรธูวะนรก	ผู้ลักทรัพย์สมบัติของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ภิกษุ สามเณร จนท่านได้รับความ ความลำบาก	จะต้องถูกลักขโมยทรัพย์สิ้น เงินทองอยู่เป็นนิจ ถึงแม้ ประกอบกิจการค้าจนรุ่งเรือง ก็มีเหตุให้หมดตัว
ตাপนะนรก	บุคคลที่เผาบ้านเรือน กุฎิ โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ	มีเหตุให้ถูกผู้อื่น หรือภัย ธรรมชาติเผาบ้านเรือนของตน
มหาตাপนะนรก	มิจฉาทิฏฐิบุคคล	โง่เขลา เบาทัญญา
อเวจีมหานรก	ผู้ทำปัญญาหนักนตริยกรรม	อายุสั้น ถูกให้ร้าย ป้ายสี ถูกนิินทาวาร้าย ถูกพุดจา ต่อเสียดใจให้ต้องเจ็บใจ อยู่เป็นนิจ

มหานรก

มหานรกขุมที่ ๑ (สัตว์ชีวะนรก)

บุคคลที่เกิดเป็นสัตว์นรกชาติใช้กรรมในมหานรกขุมนี้ ได้แก่

๑. บุคคลที่เบียดเบียนผู้ที่ต่ำต้อยกว่า บุคคลที่มีกำลังอำนาจมากกว่า ชอบเบียดเบียน ทำร้ายรังแกผู้ที่ต่ำต้อยกว่า หรือผู้ที่ไม่มีทางที่จะต่อสู้ หรือพวกที่ไม่คิดที่จะต่อสู้ ด้วยความไม่เป็นธรรม
๒. บุคคลผู้ที่เป็นโจรปล้น และทำลายบ้านเรือนทรัพย์สินผู้อื่น หรือบุคคลผู้ฆ่าผู้อื่น

การรับกรรมของสัตว์นรก

สัตว์นรกจะต้องถูกนายนิรยบาล ประหารด้วย ดาบ มีด พริ้ว หอก หลาน แหวน แม้จะถูกฟันจนเสียชีวิตแล้ว ก็ต้อง กลับฟื้น ขึ้นมาอีกและต้องถูกฟันให้เสียชีวิต ลงไปอีก เป็นเช่นนี้ อยู่ตลอดเวลา เพราะบาปกรรมเก่าเลี้ยงไว้ให้ต้องมีชีวิตอยู่ เพื่อเสวยทุกข์ต่อไปจนกว่าจะสิ้นกรรม

นรกสัตว์ชีวะอยู่เหนือที่สุด และอเวจีมหานรกอยู่ใต้ที่สุดของมหานรกทั้งหลาย อายุขัยของ สัตว์สัตว์ชีวะนรก ๕๐๐ ปีนรก เท่ากับ ๑,๖๒๐,๐๐๐ ล้านปีมนุษย์ (๑ วัน ในสัตว์ชีวะนรก เท่ากับ ๕ ล้านปีมนุษย์) สัตว์นรกที่ชาติใช้กรรมจากการฆ่าผู้อื่นในสัตว์ชีวะนรกนี้ จนสาสมแก่กรรมนั้นแล้ว ถ้าได้มีโอกาสเกิดมาเป็นมนุษย์ด้วย เหตุปัจจัยเพราะบุญเก่าที่เคยทำไว้มีโอกาสส่งผล แต่เนื่องจาก มีเศษของกรรมจากการฆ่าผู้อื่นยังคงตามส่งอยู่ จะทำให้เป็นบุคคลอายุสั้น

มหานรกขุมที่ ๒ (กापสุตตะนรก)

ผู้ที่เกิดเป็นสัตว์นรก เพื่อชาติใช้กรรมในมหานรกขุมนี้ ได้แก่ บุคคลที่เบียดเบียนหรือฆ่า นักบวช ภิกษุ สามเณร ดาบส ผู้ทุศีล หรือเพชฌฆาตที่ทำหน้าประหารบุคคล ภิกษุ สามเณร ผู้ทุศีล

การรับกรรมของสัตว์นรก

กาฬสฤตตะนรกมีกำแพงทั้ง ๔ ด้าน เป็นเหล็ก พื้นทั้งหมดก็เป็นเหล็กที่ถูกไฟเผา จนแดงโชนอยู่ตลอดเวลา สัตว์นรกนั้น จะต้องถูกยมบาลจับให้นอนลงไปกับพื้น ที่ร้อนจนแดงฉาน จากนั้นยมบาลจะนำเชือกเส้นดำที่ทำด้วยเหล็กที่ถูกไฟเผาจนโชน โดย ยมบาลท่านหนึ่งจับทางหัวเชือก

อีกท่านหนึ่งจับทางหางเชือกตีทาบลงบนตัวของสัตว์นรก ตามความยาวบ้าง ตามขวางบ้าง เพื่อให้เกิดเป็นรอยสำหรับตัดด้วยขวาน จอบ มีด เลื่อยจนขาด แม้สัตว์นรกนั้น จะถูกตีและตัด ให้เสียชีวิตแล้ว ก็ต้องกลับฟื้นขึ้นมาอีก และต้องถูกตีถูกตัดให้เสียชีวิตลงอีก เป็นเช่นนี้อยู่ตลอดเวลาจนกว่าจะสิ้นกรรม อายุขัยของสัตว์นรกขุมนี้ เท่ากับ ๑,๐๐๐ ปีนรก เท่ากับ ๑๒,๕๖๐,๐๐๐ ล้านปีมนุษย (๑ วัน ในกาฬสฤตตะนรก เท่ากับ ๓๖ ล้านปีมนุษย)

มหานรกขุมที่ ๓ (สังฆาตะนรก)

บุคคลที่เกิดมาเป็นสัตว์นรก เพื่อชดใช้กรรมที่มหานรกขุมนี้ ได้แก่ บุคคลที่ทรมาณสัตว์ เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย ฯลฯ หรือ บุคคลที่เบียดเบียนรังแกสัตว์ที่ตนกำลังใช้ประโยชน์ โดยไม่มีความเมตตาสงสารสัตว์ หรือ พวกนายพรานล่าสัตว์ หรือ บุคคลผู้ฆ่าสัตว์เหล่านั้น รวมถึงข้าราชการ บริหารที่มีหน้าที่ตัดสินตามตัวบทกฎหมาย แต่กลับรับสินบนเพื่อตัดสินลงโทษผู้บริสุทธิ์

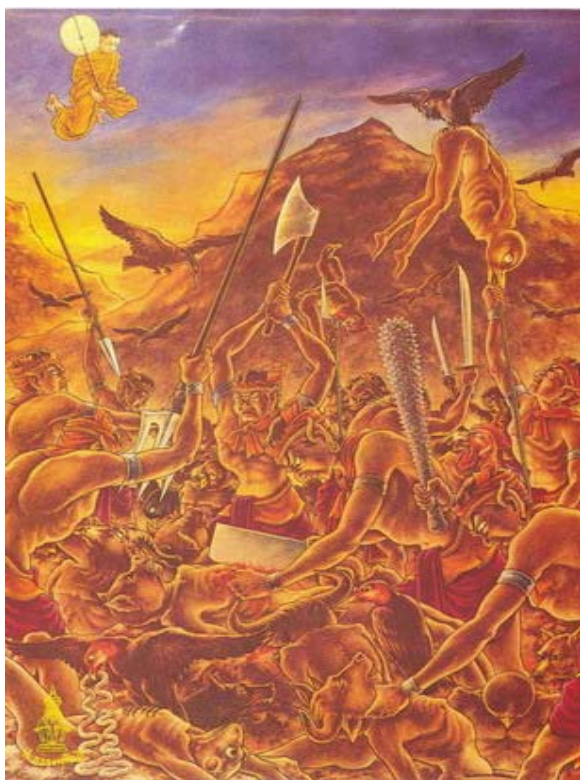
การรับกรรมของสัตว์นรก

สังฆาตะนรกนี้ นอกจากจะมีกำแพงทั้ง 4 ด้านเป็นเหล็ก พื้นทั้งหมดก็เป็นเหล็กที่ถูกไฟเผา จนแดงโชนอยู่ตลอดเวลา แล้วยังมีภูเขาเหล็กที่ร้อนจนโชนแดงกลิ้งไปกลิ้งมา โดยยมบาลเอา หอกแทงสัตว์นรก จนร่างกายขาดวิน มีเลือดและน้ำหนองไหลย่อยุดจดังวัว ควาย ช้าง ม้า ที่ถูก ทรมาณ โดยที่ร่างของสัตว์นรกรยังจะต้องถูกภูเขาเหล็กที่สูงใหญ่อันมีเปลวไฟลุกโผลง กลิ้งเข้าหา ก้นบดขยี้ทับอย่างแรง ดังเขาหีบอ้อยจนร่างแหลกละเอียดเป็นจุณไป แต่สัตว์นรกนั้นก็กลับฟื้นคืน ชีฟขึ้นมาใหม่ วิ่งหนีภูเขาเหล็กนั้นพื้นเหล็กที่ร้อนนั้น วิ่งไปเจอยมบาลตีด้วยค้อนอันใหญ่บ้าง หอกบ้าง แล้วยังถูกภูเขาเหล็กกลิ้งเข้ามาบดทับจากทั้งสองด้าน จนร่างกายแหลกละเอียดเป็นจุณไปอีก

อายุขัยสัตว์นรกขุมนี้ คือ ๒,๐๐๐ ปีนรก เท่ากับ ๑๐๓,๖๘๐,๐๐๐ ล้านปีมนุษย์ (๑ วัน สัตว์นรก เท่ากับ ๑๔๕ ล้านปีมนุษย์)

มหานรกขุมที่ ๔ (จุพโรรุวะนรก)

บุคคลที่ต้องเกิดเป็นสัตว์นรก เพื่อเสวยทุกข์ในมหานรกขุมนี้ ได้แก่ บุคคลที่จุดไฟเผาป่า เพื่อจับสัตว์ที่อาศัยอยู่ในป่านั้น หรือ ชาวประมงที่ลากชักอวน ใช้ไฟฟ้า ใช้อาพิษเพื่อจับปลา หรือ บุคคลที่ขังสัตว์ไว้มา หรือ บุคคลที่เสพสุราจนเมาแล้ว ทำร้ายผู้อื่น

การรับกรรมของสัตว์นรก

จุพโรรุวะนรกมีกำแพงเหล็กทั้ง ๔ ด้าน พื้นทั้งหมดเป็นเหล็กที่ถูกไฟเผาจนแดงโชน บริเวณตรงกลางของนรกมีดอกบัวเหล็กที่ใหญ่มาก มีไฟเผาจนร้อนโชน สัตว์นรกนั้นจะต้องถูกยมบาล ไล่แทงให้ขึ้นไปนั่งบนดอกบัว เอาขาหย่อนลงไป ในระหว่างหลีบ หัวจุ่มลงไป ในโคนของกลีบดอกบัว กลีบดอกบัวที่ร้อนโชนกั้กับหัวสัตว์นรก ด้วยความทุกข์ทรมานทำให้ต้องร้องไห้ออกมาด้วย เสียงอันดังอยู่ตลอดเวลาเสียงไม่อาจลอดออกมาได้ เพราะหัว ถูกกลีบดอกบัวจับเอาไว้

อายุขัยสัตว์นรกขุมนี้ คือ ๔,๐๐๐ ปีนรก เท่ากับ ๘๒๕,๔๔๐,๐๐๐ ล้านปีมนุษย์ (๑ วัน จุพโรรุวะนรก เท่ากับ ๕๗๖ ล้านปีมนุษย์)

มหานรกขุมที่ ๕ (มหาโรรุวะนรก)

บุคคลที่ต้องเกิดเป็นสัตว์นรก เพื่อเสวยทุกข์ในมหานรกขุมนี้ ได้แก่ บุคคลที่ลักทรัพย์สมบัติ ของบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ภิกษุ สามเณร ดาบส แม่ชี จนท่านได้รับความลำบาก หรือบุคคลที่ลักเครื่องสักการบูชา เช่น พระพุทธรูป รวมถึงพวกกรรมการวัด บางคนที่ชอบลักเงินทำบุญ ของวัด ประเภทที่ว่า วัดครึ่งหนึ่ง กรรมการครึ่งหนึ่ง

การรับกรรมของสัตว์นรก

มหาโรจนะนรก มีกำแพงเหล็กทั้ง ๔ ด้าน พื้นที่เป็นเหล็กที่ถูกไฟเผาจนแดงโชน บริเวณกลางของนรกมีดอกบัวเหล็กที่ใหญ่มาก มีไฟเผาจนร้อนโชน บริเวณรอบๆ ดอกบัวมีແหล่นหลาว ปักเอาปลายขึ้น สัตว์นรกต้องถูกยมบาลไล่แทงให้ขึ้นไปนั่งบนดอกบัว เอาขาหย่อนลงไปในระหว่างหลีบหัวจุ่มลงไปใ้ในโคนของกลีบดอกบัว กลีบดอกบัวที่คมเป็นกรรดอนโชนกับหัวสัตว์นรก สัตว์นรกพยายามดิ้นให้หลุด ก็ยิ่งถูกกลีบดอกบาดจนร่างหล่นลงมายังพื้น ปักเข้ากับແหล่นหลาวเหล็กเบื้องล่าง สุนัขนรกที่ยมบาลเลี้ยงไว้ ก็กัดแทะกินจนเหลือแต่กระดูก ร่างสัตว์นรกก็ฟื้นชีพขึ้นมาอีกด้วยแรงกรรม ยมบาลก็เอาหอกไล่แทงให้ขึ้นไปอยู่บนดอกบัวอีก ด้วยความทุกข์ทรมานทำให้สัตว์นรกต้องร้องไห้ออกมาด้วยเสียงอันทังอยู่ตลอดเวลา

อายุขัยสัตว์นรกนี้ เท่ากับ ๘,๐๐๐ ปีนรก หรือ ๖,๖๓๕,๕๒๐,๐๐๐ ปีมนุษย์ (๑ วัน ๑ คืน ในมหาโรจนะนรก เท่ากับ ๒,๓๐๕ ล้านปีมนุษย์)

มหานรกขุมที่ ๖ (ตาปะนระนรก)

บุคคลที่ต้องไปเกิดเป็นสัตว์นรก เพื่อเสวยทุกข์ในมหานรกขุมนี้ ได้แก่ บุคคลที่เผาบ้านเรือน ภูฎิ โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ

การรับกรรมของสัตว์นรก

สัตว์นรก จะถูกยมบาลเสียบตรึงไว้ด้วยหลาวเหล็กอันร้อนแดง แล้วตั้งร่างนั้นขึ้นไว้ ด้วยเปลวไฟที่ร้อนแรงทำให้เนื้อหนังของสัตว์นรก หลุดหล่นลงมา สุนัขนรกตัวใหญ่โตมาก ก็กระโดดเข้ามากัดกินเนื้อเหล่านั้น จนในที่สุดสัตว์นรกทรมานอยู่บนหลาวไม้ไผ่ ก็หล่นลงมายังพื้นเหล็กร้อนเบื้องล่าง สุนัขนรกก็วิ่งเข้ามากัดกินร่างสัตว์นรกนั้น จนเข้าถึงกระดูก จนสัตว์นรกนั้นเหลือแต่กระดูก แต่สัตว์นรกที่เหลือแต่กระดูกนั้น ก็ฟื้นคืนชีพกลับมามีเนื้อหนังอีก และถูกยมบาลนำหอกเสียบตั้งร่างไว้อีก จนกว่าจะหมดกรรมที่ทำไว้

อายุขัยสัตว์นรกขุมนี้ คือ ๑๖,๐๐๐ ปีนรก เท่ากับ ๕๓,๐๘๔,๑๖๐,๐๐๐ ล้านปีมนุษย์ (๑ วัน ในตาปะนระนรก เท่ากับ ๕,๒๑๖ ล้านปีมนุษย์)

มหานรกขุมที่ ๗ (มหาตาปะนรก)

บุคคลที่ต้องเกิดเป็นสัตว์นรก ในมหานรกขุมนี้ ได้แก่ มิจฉาทิฏฐิบุคคล ที่เชื่อว่าธรรมเป็นของไม่ดี ไม่มีประโยชน์ แต่กลับเห็นว่าธรรมเป็นสิ่งดีมีประโยชน์

การรับกรรมของสัตว์นรก

โดยที่สัตว์นรกถูกไฟนรกเผาไหม้อยู่ตลอดเวลา ต้องถูกยมบาลเอาหอกไล่แทงให้ไต่ขึ้นไปบนภูเขาที่กำลังร้อนโชนแดง สัตว์นรกทนความร้อนไม่ได้ ก็ตกลงไปเสียบยังหลาวเหล็กร้อนที่ยมบาลปักเอาคมหงายขึ้น แต่ด้วยบาปกรรมหล่อเลี้ยงไว้ ทำให้สัตว์นรกไม่ตาย ต้องปีนไต่ขึ้นไปบนภูเขาที่กำลังร้อนแดง แล้วตกลงไปสู่หลาวเหล็กที่ปักอยู่เบื้องล่าง วนเวียนอยู่เช่นนี้ ตลอดไปจนหมดกรรม อายุขัยของสัตว์นรกขุมนี้เป็นเวลา เท่ากับครึ่งอันตรกัปของมนุษย์

มิจฉาทิฏฐิ ความเห็นผิด ๑๐ ประการ ที่นำสู่มหานรก

๑. บุญที่ทำแล้ว ไม่มีผล
๒. การบูชาพระรัตนตรัย ไม่มีผล
๓. การต้อนรับเชื่อเชิญ ไม่มีผล
๔. ผลของกรรมดีกรรมชั่ว ไม่มีผล
๕. คุณของมารดา ไม่มี
๖. คุณของบิดา ไม่มี
๗. ชาตินี้ ไม่มี
๘. ชาติน้ำ ไม่มี
๙. โอปาติกสัตว์ ได้แก่ เทวดา พรหม เปเรต อสุรกาย และสัตว์นรก ไม่มี
๑๐. สมณพราหมณ์ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ จนประจักษ์แจ้งสัจธรรมด้วยตัวเอง และประกาศให้ผู้อื่นรู้ได้ ไม่มี

เหตุที่มีจลาภวิบัติเป็นกรรมหนัก เพราะการเชื่อว่ากรรมเป็นของไม่ดี แต่เห็นว่ากรรมเป็นสิ่งที่ดี จะทำให้ผู้นั้นไม่เกรงกลัวต่อบาปกรรมใดๆ จนสามารถที่จะทำกรรมใดๆ โดยไม่มีความผิดชอบชั่วดี

มหานรกขุมที่ ๘ (อเวจีมหานรก)

ผู้ที่เกิดเป็นสัตว์นรก เพื่อเสวยทุกข์ในมหานรกขุมนี้ ได้แก่ ผู้ที่กระทำปญจानันตริยกรรม ฆ่าบิดา มารดา ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าให้ห้อพระโลหิต ทำสังฆเภท (ยุยงสงฆ์ให้แตกแยกกัน) และผู้ที่ทำลายเจดีย์ พระพุทธรูป ต้นโพธิ์ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ โดยคิดประทุษร้าย และผู้ติเตียนพระอริยสงฆ์

การรับกรรมของสัตว์นรก

อเวจีมหานรกนี้ มีกำแพงเหล็กร้อนโชน ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านข้างทั้ง ๔ และด้านบนและด้านล่างอีก ๒ ด้าน โดยที่สัตว์นรก ถูกยวมบาลตรึงไว้ด้วยหลาวเหล็กร้อนโชนแดง โดยถูกปลายหอกที่ฝังอยู่กำแพงด้านบน เสียบตั้งแต่หัวทะลุกันไปปักยังกำแพงด้านล่าง ด้านหน้าก็ถูกหอกที่ฝังอยู่ตรงกำแพงด้านหน้า เสียบทะลุปลายหอกไปปักยังกำแพงด้านหลัง ด้านข้างก็เช่นเดียวกัน ทั้งหมดทั้งทำ ทั้งตัว ถูกเสียบด้วยหอกหลายสิบเล่ม

จนร่างกายของสัตว์นรกคืนไม่ได้ และยังถูกไฟนรกเผาไหม้อยู่ตลอดเวลา แม้กระทั่งกระดูกยังถูกเผาจนแดงฉาน แต่สัตว์นรกก็ไม่สิ้นชีวิต ต้องทนทุกข์ทรมานจนกว่าจะสิ้นกรรม เป็นขุมนรกที่สัตว์นรกถูกทรมานมากที่สุด อายุขัยของสัตว์นรกขุมนี้เท่ากับหนึ่งอันตรกัป

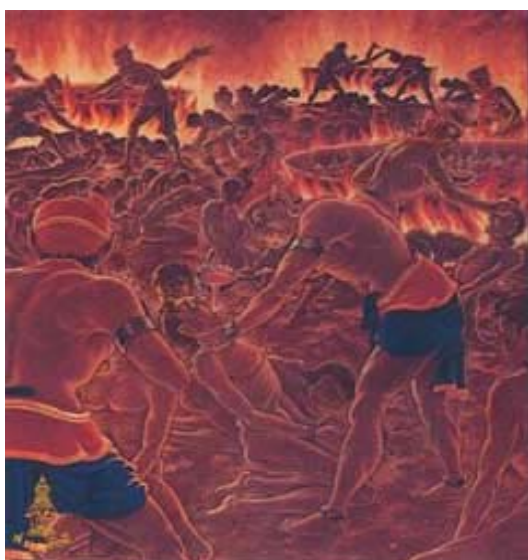
พระเทวทัตก็กำลังทุกข์ทรมานอยู่ในอเวจีมหานรกในขณะนี้ เพราะโทษของการทำสังฆเภท และทำพระพุทธเจ้าให้ห้อพระโลหิต

นรกขุมย่อย (อุตสทนะนรก)

เมื่อสัตว์นรก ได้เสวยทุกข์อยู่ในมหานรกตามควรแก่กรรมแล้ว ก็ยังไม่พ้นจากนรก ต้องมาเสวยทุกข์ในอุตสทนะนรก อันเป็นนรกขุมย่อย หรือนรกขุมบริวารของนรกขุมใหญ่ต่อไปอีก จนกว่าจะหมดกรรม

บาปกรรมที่นำไปสู่นรกขุมย่อย

<u>นรกขุมย่อย</u>	<u>กรรมที่นำมาสู่นรกขุมย่อย</u>	<u>เศษกรรม</u>
คูถะนรก	เสวยกรรมต่อจากอเวจีมหานรก และบุคคลที่ถือราชฎ์บังหลวง	เกิดเป็นเปรต อสุรกาย สัตว์เดียรัจฉาน
กุกกุสนิรยนรก	เสวยกรรมต่อจากคูถะนรก	เกิดเป็นเปรต อสุรกาย สัตว์เดียรัจฉาน
สิมพลิวะนรก	เสวยกรรมต่อจากกุกกุสนิรยนรก รวมถึงชายหญิงที่คบชู้กัน	เกิดเป็นเปรต อสุรกาย สัตว์เดียรัจฉาน
เวรตริณีนรก	เสวยกรรมต่อจากสิมพลิวะนรก รวมถึงหญิงที่ชอบทำลายลูกใน ครรภ์ของตน	เกิดเป็นเปรต อสุรกาย สัตว์เดียรัจฉาน

มหานรกแต่ละขุมมีประตูอยู่ ๔ ทิศ
แต่ละทิศมีอุตสทนะนรก ๔ ขุมย่อย
มหานรกขุมหนึ่ง จึงมี ๑๖ ขุมย่อย
มหานรก ๘ ขุมใหญ่ จึงมี อุตสทนะนรก
หรือจูปนรก อันเป็นนรกขุมย่อย
ทั้งสิ้น ๑๒๘ ขุมย่อย

นรกขุมย่อยที่ ๑ (กุฉะนรก)

สัตว์นรกทั้งหลาย ที่ยังมีกุศลกรรมเหลืออยู่ ถึงแม้จะพ้นจากอเวจีมหานรกแล้ว ก็ยังไม่หลุดพ้น ต้องเสวยทุกข์ต่อไป คือ ต้องถูกเบียดเบียนให้อยู่ในนรกอุจจาระเน่าที่อยู่ติดกับอเวจีมหานรก รวมถึงบุคคล ที่ฉ้อราษฎร์บังหลวง โกงกินทรัพย์สมบัติของประเทศชาติบ้านเมือง เมื่อเขาเสียชีวิตไปแล้วย่อมจะต้องเสวยทุกข์ชดใช้บาปกรรมที่ได้ทำไว้ในนรกอุจจาระเน่า อันเป็นนรกขุมบริวารของอเวจีมหานรก

การรับกรรมของสัตว์นรก

สัตว์นรกขุมนี้ อาศัยอยู่ในแม่น้ำใหญ่ ที่เต็มไปด้วยอุจจาระ เหล็กน้ำเหมีนเหมือนถ่านเพลิง แม้จะอยู่ไกลถึง ๑๐๐ โยชน์ ก็ยังเหมีน สัตว์นรกต้องกินอุจจาระเหล็กร้อนน้ำเหมีนต่างข้าวต่างน้ำ หนอนนรกปากเหล็กตัวใหญ่มากที่อยู่ในอุจจาระเน่า เมื่อเห็นสัตว์นรกก็พากันกัดกิน หนอนตัวที่ใหญ่กว่าก็เข้ารัดร่างสัตว์นรกไว้ แล้วก็กัดเข้าไปกัดกินเนื้อหนังอยู่ด้านนอก หนอนตัวเล็กก็จะเจาะเข้าทางรูจมูกบ้าง รูหูบ้าง เข้าไปกัดกินด้านใน กัดกินลำไส้ ม้าม ตับ ปอด ไต หัวใจ จนหมดสิ้นอวัยวะภายใน สัตว์นรกทั้งร้อน ทั้งเหมีน ทั้งเจ็บปวดทรมานทุกชิ้นส่วน แล้วปรากฏเป็นร่างใหม่ขึ้นดังเดิมอีก ต้องทนทุกข์ทรมานอยู่อย่างนี้จนกว่าจะหมดสิ้นกรรมที่เขาได้กระทำไว้

นรกขุมย่อยที่ ๒ (กุกกุลนिरยนรก)

สัตว์ทั้งหลาย ที่ยังมีกุศลกรรมเหลืออยู่ แม้จะพ้นจากนรกอุจจาระเน่าแล้ว ก็ยังไม่หลุดพ้นจากนรก ยังต้องเสวยทุกข์ต่อไป คือ ต้องถูกเบียดเบียนให้อยู่ในนรกขี้เถ่าร้อน ซึ่งอยู่ติดต่อกับนรกอุจจาระเน่านั่นเอง

การรับกรรมของสัตว์นรก

สัตว์นรกขุมนี้ ต้องถูกขี้เถ่าร้อน ที่เป็นเถ่าเส้นใยเหล็กแดงที่ถูกเผาไฟแดงโชนจน ร้อนจัดเข้ารัดรีงหุ้มร่างเอาไว้อยู่ตลอดเวลา สัตว์นรกต้องทนทุกข์ทรมานอยู่เช่นนั้น จนกว่าจะสมควรแก่กรรม

นรกขุมย่อยที่ ๓ (สิมพลิวะนรก)

สัตว์นรกทั้งหลาย ที่ยังมีกุศลกรรมเหลืออยู่ ถึงแม้จะพ้นจากนรกขี้เถ่าร้อนแล้ว ก็ยังไม่หลุดพ้น ต้องเสวยทุกข์ต่อไปในนรกป่าไม้จ้าว ซึ่งอยู่ติดกับนรกขี้เถ่าร้อนนั่นเอง และชายหรือหญิงที่คบชู้กับสามีหรือภรรยาของผู้อื่น เมื่อเสียชีวิตไปแล้วย่อมเสวยทุกข์ในนรกป่าไม้จ้าวเช่นกัน

การรับกรรมของสัตว์นรก

ในปีจันนี้ มีต้นจันขึ้นอยู่มากมาย ต้นจันสูงเป็นโยชน์ และหนามบนต้นจันนั้นก็เป็นเหล็กแดงร้อนเป็นเปลวไฟสุก หนามจันนั้น ยาว ๑๖ องคูลินรก มีความเป็นกรด และมีลักษณะเป็นสปริง คือ เมื่อสัตว์นรกปีนขึ้นไปแล้วก็จะสปริงติดหนามออกมา ที่โคนต้นจัน ยมบาลจะเอา หอกดาบหลาวแหลน อันคมไล่แทงเหล่าสัตว์นรกเพศชาย ให้ปีนต้นจันขึ้นไปยังปลายต้นจัน ที่มีสัตว์นรกเพศหญิงที่เป็นชู้กันรออยู่

ได้รับความทุกข์ทรมานอย่างสาหัส เมื่อเหล่าสัตว์นรกเพศชายปีนใกล้จะถึงปลายต้นจัน สัตว์นรกเพศหญิงก็ถูกยมบาลเอาหอกไล่แทงให้ต้อง ปีนลงมาที่โคนต้นจัน สลับไปมาอยู่เช่นนี้ โดยที่สัตว์นรกหญิงชายมิได้มีโอกาสพบกัน

นรกขุมย่อยที่ ๔ (เวตตรณีนรก)

สัตว์นรกทั้งหลาย ที่ยังมีอกุศลกรรมเหลืออยู่ ถึงแม้จะพ้นจากนรกป่าจันแล้ว ก็ยังไม่หลุดพ้น ยังต้องเสวยทุกข์ต่อไป ในนรกที่เต็มไปด้วยน้ำเค็มที่มีหนามหวาย ซึ่งอยู่ติดกับนรกป่าจันนั่นเอง และหญิงที่ชอบทำลายลูกในครรภ์ของตน เมื่อตายแล้วย่อมไปเสวยทุกข์ในนรกที่เต็มไปด้วยน้ำเค็มที่มีหนามหวาย

การรับกรรมของสัตว์นรก

สัตว์นรกถูกยมบาลใช้หอกดาบหลาวไล่แทง ให้กระโดดหนีลงไปใต้ม่าน้ำใหญ่ที่เต็มไปด้วยน้ำเค็มที่มีหนามหวายเหล็กที่ใหญ่เท่าจอบเสียมและร้อนจนแดงโชนลุกเป็นไฟไหม้ตัวสัตว์นรก และตัวสัตว์นรกก็ขาดห้อย เมื่อขวกเหล็กนั้นเสียบเข้าร่างสัตว์นรกดั่งเสียบปลา ใต้ขวกเหล็กในน้ำเค็มนั้นยังมีใบบัวหลวงเหล็กแดงร้อนเป็นเปลวไฟดังคมมีด สัตว์นรกบางคนตกลงไปร่างย่อมขาดวินบัตเดียวน้ำนั้นก็กลายเป็นไฟกรดเผาไหม้ร่างนั้น สัตว์นรกบางคนก็นำหนิงลงไปต้มน้ำ โดยคิดว่าจะพบน้ำเย็น ก็ถูกคมมีดแทงที่อยู่ใต้น้ำร่างขาดวินทุกส่วน ร้องไห้ลั่นจนขาดใจเสียชีวิต แต่ด้วยแรงบาปกรรมที่เหล่าเลี้ยงไว้ สัตว์นรกก็ฟื้นขึ้นมาใช้กรรมต่อไปจนกว่าจะหมดสิ้นกรรม

ยมโลกนรก

นอกจากอุสสทนรกแล้ว ยังมี ยมโลกนรก อีก ๑๐ ชุม ตั้งอยู่รอบๆ อุสสทนรกทั้ง ๔ ทิศ ทิศละ ๑๐ ชุม ผู้ที่ทำความหนักๆ ไว้ตอนเป็นมนุษย์เมื่อตายแล้ว จึงต้องรับกรรมที่มหานรก จากนั้นไปปรับกรรมต่อ อีกที่อุสสทนรกและยมโลกนรก ยมโลกนรกทั้ง ๑๐ ชุมนี้มี ชื่อเรียกดังนี้

๑. ชุมที่หนึ่ง	โลหกุมภีนรก	นรคน้ำร้อน
๒. ชุมที่สอง	สิมพลีนรก	นรกต้นจิว
๓. ชุมที่สาม	อสินขนรก	นรกที่สัตว์นรกมีเล็บมือ เล็บเท้าที่แหลมคม
๔. ชุมที่สี่	โพทกนรก	นรคน้ำทองแดง
๕. ชุมที่ห้า	อโตะตุนรก	นรกก้อนเหล็กทองแดง
๖. ชุมที่หก	ปัสสกะปัพพตนรก	นรกภูเขาใหญ่
๗. ชุมที่เจ็ด	โลหกุมภีนรก	นรกอดน้ำ
๘. ชุมที่แปด	สิตโลลิตนรก	นรคน้ำเยือกเย็น
๙. ชุมที่เก้า	สุขนรก	นรกสุนัขนรก
๑๐. ชุมที่สิบ	ยันตปาสาณนรก	นรกเขากระทบกัน

โลกันต์นรก (นรคนอกจักรวาล)

โลกันต์นรก เป็นนรกชุมพิเศษ เพราะอยู่นอกจักรวาลตั้งอยู่ ระหว่างช่องว่างของขอบจักรวาลตั้งอยู่ระหว่างช่องว่างของขอบจักรวาลทั้ง ๓ ที่เชื่อมต่อกัน ซึ่งมีแต่ความมืดสนิท ดวงจันทร์และดวงอาทิตย์ส่องสว่างไปไม่ถึง สัตว์นรกที่เกิดในนรกโลกันต์มีร่างกายใหญ่โตสูง ๓ คาวุต มีเล็บเท้ายาวใช้เกาะตามขอบจักรวาล ห้อยโหนตัวประคองค้ำค้ำวอยู่ตลอดเวลา เมื่อแต่ละถูกพวกเดียวกันก็คิดว่าเป็นอาหารเพราะมองไม่เห็นกัน จึงไล่ปล้ำตะปบกันเองจนตกลงมาในทะเลน้ำกรดที่เย็นยะเยือก สัตว์นรกก็ละลายเป็นจุ่มเหมือนก้อนแป้งที่ตกลงไปในน้ำที่เค็มจัด แต่เพราะอำนาจกรรมยังไม่หมด จึงต้องเวียนว่ายตายเกิดเป็นสัตว์นรกเกาะขอบจักรวาลอีก จนชั่วพุทธันดร

บาปกรรมที่นำไปสู่โลกันต์นรก

๑. ไม่เชื่อเรื่องบุญบาป ไม่เชื่อเรื่องสวรรค์นรก แล้วทำบาปเป็นประจำ
๒. ประทุษร้ายต่อผู้ทรงศีล ทรงธรรม
๓. ทำร้ายบิดามารดา โดยปราศจากความกตัญญูตเวที

ภูมิของเปรต (เปตติภูมิ)

เปรตภูมิ คือ ภูมิของสัตว์ที่มีความเดือดร้อน เพราะอดอยากหิวโหย ไม่มีที่อยู่อาศัย แต่อาศัยอยู่ที่ทั่วไป เช่น ตามป่า เขา เหว เกาะแก่ง ทะเล มหาสมุทร ป่าช้า เป็นต้น

เปรตเป็นสัตว์ ที่จะได้รับผลของกรรมน้อยกว่าสัตว์ที่เกิดในนรก และเปรตกำเนิดโดยโอบปาติกะ คือ ผุดเกิดขึ้นทันที ในเปตวัตถุอรธกถา เปรตมี ๔ ประเภท

๑. ปรทัตตูปชีวกเปรต

เป็นเปรตที่เลี้ยงชีพ โดยอาหารที่ผู้อื่นอุทิศส่วนกุศลให้ เป็นเปรตประเภทเดียวที่รับส่วนบุญที่เขาอุทิศให้ได้ เพราะเกิดในบริเวณบ้านเรือน และใกล้ชิดกัมมมนุษย์มากที่สุด เช่น บางคนเมื่อใกล้จะเสียชีวิต มีความอาวรณ์ในทรัพย์สิน ญาติพี่น้อง เมื่อเสียชีวิตก็เกิดใหม่เป็นเปรตอยู่ในบริเวณบ้านเรือนนั่นเอง บางครั้งจะแสดงตนให้ญาติพี่น้องได้เห็น ที่ชาวบ้านเรียกว่า “ วิญญาณ ” หรือ “ เปรต ” นั่นเอง

๒. ขูปปีปาสิกเปรต

เป็นเปรตที่อดอยาก หิวข้าวหิวน้ำอยู่เป็นนิจ ไม่มีเรี่ยวแรง ต้องนอนอยู่เหมือนคนใกล้เสียชีวิต

๓. นิขณามัตถนิกเปรต

เปรตที่ถูกไฟเผาให้เร่าร้อนอยู่เสมอ

๔. กาลกัญจิกเปรต

เป็นเปรตพวกอสุรกาย หรือ พวกอสุรา

บาปกรรมที่นำไปสู่เปรตภูมิ

บุคคลผู้มีเจตนาละเมิดในศีล ๕ เจตนากระทำอกุศลกรรมบถ ๑๐ เมื่อพ้นจากมหานรกและนรก ชุ่มย่อยแล้ว ต้องไปเกิดในเปรตภูมิ อันเป็นเหตุให้เป็นเครื่องขวางกั้นจากมรรคผลนิพาน คือ หมดโอกาสที่จะทำบุญ รักษาศีล และเจริญภาวนาให้ถึงพระนิพพานได้ เพราะต้องรับกรรมอย่างทันทูทุกข์ทรมานตลอดเวลา

อสุรภูมิ (ภูมิของอสุรกาย)

ภูมิของอสุรกาย เป็นหมู่มสัตว์ที่มีความเป็นอยู่ผิดเคื่อง เครื่องอุปโภคบริโภคขาดแคลนแร้นแค้นทุกข์ยากลำบากกาย มี ๓ ประเภท

๑. เทวอสุรา คือ อสุรกายที่มีความเป็นอยู่ตรงข้ามกับเทวดา

๒. เปตอสุรา คือ อสุรกายที่เป็นพวกเปรต

๓. นiryaso ุรา คือ อสุรกายที่เป็นสัตว์นรก

บาปกรรมที่นำไปสู่อสุรภูมิ

ผู้ใดมีเจตนาละเมิดศีล ๕ หรือเจตนากระทำอกุศลกรรมบท ๑๐ เมื่อได้เสวยทุกข์จนพ้นจากมหานรก นรกขุมย่อยและภูมิของเปรตแล้ว ย่อมต้องไปกำเนิดยังอสุรภูมิ เป็นเหตุให้ว่างกันจากมรรคผลนิพพาน

๑. เทวอสุรกาย ๖ พวก

- เวปจิตตอสุรกาย
- ราหูอสุรกาย
- สุพลอสุรกาย
- ปหารอสุรกาย
- สัมพรตอสุรกาย
- วินิปาติกอสุรกาย

๒. เปรตอสุรกาย ๓ พวก

- กาลกัญจิกเปรตอสุรกาย

เป็นเปรตอสุรกายที่มีร่างกายสูงใหญ่ ไม่ค่อยมีแรงเพราะอดอยาก ตาโปนออกมาเหมือนตาปู สีกายคล้ายใบไม้แห้ง มีปากเล็กเท่ารูเข็มอยู่บนกลางศีรษะ หิวน้ำอยู่ตลอดเวลา เดินหาน้ำอยู่ตามลำธาร แต่จะมองเห็นน้ำขาวเหมือนหินอ่อนเพราะกรรมบันดาล แม้จะกินน้ำก็กินได้ไม่อิ่มเพราะปากเท่ารูเข็ม

- เวมานิกเปรตอสุรกาย

เป็นเปรตอสุรกายที่เสวยทุกข์ในเวลากลางวัน แต่เสวยสุขเหมือนเทวดาบนสวรรค์ ชั้นดาวดึงส์ ในเวลากลางคืน เพราะทำบุญเจือบาป เช่น การนำเงินที่ได้จากการขโมยหรือการทุจริตไปทำบุญ

- อาวุธกเปรตอสุรกาย

เป็นเปรตที่ต้องฆ่ากันเองด้วยอาวุธ พวกนักเลงหรืออันธพาลที่ชอบทำร้ายผู้อื่น เมื่อตายไปแล้ว นอกจากจะต้องรับโทษในมหานรก แล้วยังต้องมาเกิดเป็นเปรตพวกนี้

๓. นiryasurakay

เป็นสัตว์อสูรกาย ที่มีรูปร่างใหญ่โตเหมือนค่างคาวยักษ์ เกาะอยู่ตามขอบจักรวาลที่มีดมิด เมื่อพบพวกเดียวกันก็จะโผล่เข้ากัดกินกันเองตามความหิว ก็จะพลัดตกลงไปในน้ำกรดละลายหาย เป็นจุดแต่ด้วยบาปกรรมที่ยังใช้ไม่หมด ก็ต้องปรากฏกายขึ้นมาใหม่

ดิรัจฉานภูมิ (ภูมิของสัตว์เดียรัจฉาน)

ภูมิของสัตว์เดียรัจฉาน : ภูมิของสัตว์ที่เป็นไปขวางจากมรรคผล หรือขวางกั้นมรรคผล คือ หหมดโอกาสที่จะทำบุญ รักษาศีล เจริญภาวนาให้ถึงพระนิพพานได้ เพราะต้องทำบาปโดยอาศัยชีวิตสัตว์อื่นในการดำรงชีพ เช่น เสือ สิงโต นก ปลา

สัตว์เดียรัจฉาน มีความเป็นอยู่ในโลกมนุษย์ ๓ ประการ คือ

๑. กามสัญญา คือ รู้จักเสวยกามคุณ
๒. โภจรสัญญา คือ รู้จักกิน รู้จักนอน
๓. มรณสัญญา คือ รู้จักกลัวตาย

สัตว์เดียรัจฉาน จะไม่มีธรรมสัญญา คือ ไม่มีความรู้จักผิดชอบ ชั่ว ดี กุศล อกุศล เว้นแต่พระโพธิสัตว์จึงมีธรรมสัญญาได้ สัตว์เดียรัจฉาน มี ๔ ประเภท

๑. สัตว์ที่ไม่มีขาเลย เช่น ปลา งู ไส้เดือน เป็นต้น
๒. สัตว์ที่มี ๒ ขา เช่น นก เป็ด ไก่ เป็นต้น
๓. สัตว์ที่มี ๔ ขา เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย เป็นต้น
๔. สัตว์ที่มีขามาก เช่น กุ้ง ปู แมงมุม ตะขาบ เป็นต้น

บาปกรรมที่นำไปสู่ดิรัจฉานภูมิ

บุคคลผู้ทุศีล เมื่อเสวยทุกข์จนพ้นจากมหานรก นรกขุมย่อย ภูมิของเปรต และอสูรภูมิแล้ว ย่อมต้องไปกำเนิดยังดิรัจฉานภูมิ